

onafhankelijk studentenblad

veto

jaargang 49 nummer 12
15 mei 2023
tweewekelijks blad
erkeningsnummer p706128
afgiftekantoor Leuven

PB-PP|B-02817
BELGIË(N)-BELGIQUE

Inclusievere geneeskunde in de maak

Thesissen in
tweede zit

Nieuwe
voorzitter LOKO

Leuvense
zomergids

Hoofredacteur Joanna Wils
Redactiesecretaris en verantwoordelijk uitgever Jan Costers **Redacteur foto** Sharon Poppe **Redacteur illustratie** Freya Caris **Redacteur onderwijs** Wolf France **Redacteur sociaal** Simon Tibo **Redacteur student** Kasper Nollet **Redacteur cultuur** Lore Meesters **Redacteur onderzoek** Thor Deyaert **Verantwoordelijke navraag** Xhoana Memçaj **Verantwoordelijke evenementen** Jeremy Van Weyenbergh **Verantwoordelijke groepsgevoel en welzijn** Lara Lismont **Verantwoordelijke Instagram** Lenne Schoenmakers **Verantwoordelijke Veto English** Victoria Casteels **Verantwoordelijke rondleiding** Pascal Beyer **Verantwoordelijke strip** Anne-Leen Declercq

Eindredactie Vincent De Vocht, Ida De Boodt, Medha Sankar, Kasper 'M'n broertje zegt vanille, 'omdat je saai bent' Nollet, Simon Tibo, Wolf 'Warme stoffige kasseistenen' France, Lore Meesters, Joanna 'Mango' Wils, Freya 'De frambozeningewanden van een ijslammetje' Caris, Lara Lismont, Thor 'oreo-ijs' Deyaert, Victoria Casteels, Elias 'Hazelnot' Fret, Laura 'straciatella' Van Cutsem,, Anna Claes, Femke 'Donkere chocolade met een vleugje munt' Beutels, Eva Coppens, Tijs Keukeleire **Vormgeving** Jan 'Zoute karamel' Costers **Cover** Freya Caris **Schrijvers** Femke Beutels, Simen Jacobs, Robin Geukens, Marie Wagemans, Simon Tibo, Wolf France, Sigrid Justens, Camiel Demollin, Robin Geukens, Elias Fret, Kasper Nollet, Pascal Beyer, Ida De Boodt, Anne-Leen Declercq, Medha Sankar, Shira Chrisstoffels, Emma Devillé, Lore Meesters, Victoria Casteels, Lara Lismont, Linde Verstraeten, Heike 'Discoballetjes' Ostijn, Thor Deyaert, Xhoana 'Citroen(sorbet)' Memçaj, Jana Vanderper, Joanna Wils **Illustratoren** Freya Caris, Celia 'Froyo met hagelslag' Delandmeter, Gaëlle 'euh citroen, of neen cassis, of toch citroen, nee doe maar allebei, ah nee kheb ni genoeg geld, straciatella?' Delandmeter, Medha Sankar, Anastasia Arnhold, Sousanna 'Mokka-pistache' Zacharian, Emilia Vandroogenbroeck, Mira Caris, Tine Deleu, Anne-Leen Declercq, Hebe Boerhout, Rosalie Krijl **Fotografen** Ida De Boodt, Xhoana Memçaj, Joanna Wils, Freya Caris, Jan Costers **Veto English** Femke Beutels, Elise Renckens, Jolien Vandoorne **Beeldpaginas** Freya Caris, Femke 'Volgens alle-tests.nl ben ik voor 30% een kiwi ijsje' Van Crombrugge, Robin Geukens **KU Leugen** Lara Lismont, Simon Tibo, Yanthe 'Vanille met disco balletjes. Simpel maar toch complex en kinderachtig' Penne, Kasper Nollet, Lore Meesters, Joanna Wils

Veto is een uitgave van de Leuvense studenten-koepel LOKO. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

Wil je hier volgende keer ook vernoemd staan? Kom dan naar onze redactievergadering op donderdag om 20u in 's-Meiersstraat 5, bezoek onze Facebookgroep of stuur een berichtje naar veto@veto.be en beantwoord de vraag 'Welke ijsmaak zou jij zijn?'

'Noem jezelf dan niet langer Katholieke Universiteit Leuven'
4-5
 Hoe katholiek is de KU Leuven nog?

'Pleiten voor hoger inschrijvingsgeld, is meegaan in de privatisering van het hoger onderwijs' **6-8**
 Interview met rector Luc Sels

Wanneer je promotor absoluut wil dat je je thesis in eerste zit indient
9
 Het recht om pas in tweede zit in te dienen

Vier jaar Reuzegom: de KU Leuven likt nog steeds haar wonden **10-11**
 KU Leuven heeft moeite met persaandacht

Strip 12
 Werk van Anne-Leen Declercq

Alcohol moet anno 2023 niet zo centraal staan in het studentenleven **13**
 Linde Verstraeten over de alcoholcultuur in het studentenleven

'De motivatie om goed te vertegenwoordigen is er, soms ontbreekt gewoon het gereedschap' **14-15**
 Welke plannen heeft de nieuwe LOKO-voorzitter?

Beeldpagina 16
 Werk van Robin Geukens en Femke van Crombrugge

Protest tegen autoritaire bisschoppen eindigde in Belgenmop **17**
 Studentenprotesten leidden tot de splitsing van de universiteit

Hervormde bachelors zorgen voor gemengde gevoelens **18-19**
 Hervorming volgens studenten nog niet op punt

Veto's grote zomergids **20-21**
 Ontdekt hoe Leuven bruist in de zomer

Heer duizendpoot **22**
 Episodisch kortverhaal van Anne-Leen Declercq

Beeldpagina 24
 Zomer in beeld door Freya Caris

Wetenschapskortjes **25**
 Van de Scriptieprijs tot senior donorlongen

Waar is de diversiteit in handboeken geneeskunde? **26-27**
 Initiatieven klagen gebrek aan diversiteit in lesmateriaal geneeskunde aan

Beeldpagina 28
 Werk van Freya Caris

PuzzelArenberg **29**
 Wiskundige puzzels voor bollebozen

Gevierendeeld: Noord-Afrikaanse culturen in geanimeerd borduurwerk **30-31**
 Het weelderige werk van animator Fayrouz

Paved pathway **32**
 Kleine kunst van Medha Sankar

Dubbel geboekt **32**
 Striptekenaars over boeken met impact

Sjarels crypto **37**
 Cryptisch puzzelplezier

KU Leugen **38-39**
 Ontdek je proffen, begin bij het examen

EDITORIAAL

Gerechtigheid voor alle Sanda Dia's

Na vier lange jaren zal de correctionele rechtbank een uitspraak doen in de zaak-Reuzegom. Journalisten en experts voorspellen dat de strafmaat niet hoog zal liggen, de grote volkswoeede ten spijt.

Intussen is de dood van Sanda uitgegroeid tot een symbool. Of het nu gaat over racisme, ongelijkheid of elitarisme: met de leuze 'Justice for Sanda' wordt op verschillende fronten strijd geleverd. En op sociale media reikt die maatschappelijke verontwaardiging nog veel verder. Reuzegom belichaamt ondertussen al het kwade in de wereld. Maar wordt het niet eens tijd om te schrijven over de dieperliggende oorzaken van Sanda's overlijden?

Groepsdruk, prestatiedrang, elitarisme, vriendjespolitiek en alcoholmisbruik: dat zijn de systeemfouten die voor normvervaging zorgden bij Reuzegom

Want wat Sanda wilde, was erbij horen. Hij had ambitie als jonge student burgerlijk ingenieur, en het elitaire Reuzegom kon voor hem de deuren openen die hij nodig dacht te hebben. Het probleem lag dus niet enkel bij Reuzegom, laat staan bij studentenclubs tout court. Groepsdruk, prestatiedrang, elitarisme, vriendjespolitiek en alcoholmisbruik: dat zijn onder meer de systeemfouten die voor de complete normvervaging zorgden tijdens de doop.

Al die zaken zijn de wereld nog niet uit. Laten we hopen dat de familie van Sanda de antwoorden krijgt die ze verdient, en verder kan gaan met het verwerken van haar verlies. Daarna is het aan de media om zich niet meer blind te staren op Reuzegom, maar om daaruit te leren en de vinger te wijzen naar de diepgewortelde fouten in ons sociale weefsel.

Van een symboolstrijd wordt niemand beter. Het is belangrijker dat we als maatschappij lessen blijven trekken uit wat er ruim vier jaar geleden gebeurd is. We moeten die lessen meenemen naar de toekomst, om zo stap voor stap te blijven bouwen aan een rechtvaardigere wereld. Gerechtigheid voor alle Sanda Dia's, die van gisteren en van morgen: laat dat ons doel zijn. ☺

Kasper Nollet is redacteur student. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

lees verder op veto.be

'Noem jezelf dan niet langer Katholieke Universiteit Leuven'

Het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond (KVHV) schreef vorige maand een open brief aan de rector. De vereniging klaagt dat de katholieke identiteit van de universiteit steeds meer wordt onderdrukt.

tekst: [Sigrid Justens](#), [Wolf France](#) en [Simon Tibo](#)
beelden: [Emilia Van Droogenbroeck](#)

Volgens KVHV Leuven is men zich vandaag niet meer voldoende bewust over de katholieke traditie waar de universiteit uit is voortgekomen. 'Een organisatie die haar eigen idealen en identiteit verwaarloost, is een organisatie in verval', klinkt het scherp. Voor de studentenvereniging is kennis over levensbeschouwing cruciaal om een degelijk begrip op te bouwen rond actuele dossiers.

'We merken dat onder Sels het katholieke aspect meer en meer naar de achtergrond verdwenen is. Dat zie je bijvoorbeeld aan hoe er niet meer in elke aula een kruisje hangt', zegt praeses Britt Huybrechts. 'De universiteit mag dat doen, maar noem jezelf dan niet langer Katholieke Universiteit Leuven.'

Bovenal bemin één God

De opdrachtverklaring van de KU Leuven stelt dat de universiteit ontstaan en gegroeid is in de katholieke traditie. 'Vanuit dat christelijke mens-wereldbeeld wil de universiteit een plaats zijn van open discussie over maatschappelijke, levensbeschouwelijke en ethische thema's, en een kritisch denkcentrum in en voor de katholieke gemeenschap.'

'Als we kiezen voor een echte K binnen de KU Leuven, dan een met open dialoog'

[Bénédicte Lemmelijn](#), *decaan Theologie en Religiewetenschappen*

Bénédicte Lemmelijn, decaan van de faculteit Theologie en Religiewetenschappen, wijst erop dat de universiteit vandaag zelfstandig en autonoom is, maar wel nog altijd vertrekt vanuit haar katholieke wortels. 'Het is een manier om naar de wereld te kijken en die te interpreteren. We moeten openstaan voor die veranderende, meer diverse en gesecculariseerde wereld. Op die manier geven we een positieve invulling aan catholicisme vandaag.'

De bisschop van Mechelen Johan Bonny, lid van de inrichtende overheid van de KU Leuven, meent dat een katholieke universiteit in de eerste plaats een goede universiteit moet zijn. Christenen geloven volgens hem in de mogelijkheid van de mens om met behulp van de wetenschap een betere wereld uit te bouwen en ieders talenten ten volle te benutten.

Dat niet iedereen die vandaag aan de KU Leu-

ven zit nog katholiek is, hoeft geen probleem te zijn voor Bonny en Lemmelijn. 'Als we kiezen voor een echte K binnen de KU Leuven, dan moeten we dat doen met open dialoog en moeten we openstaan voor die pluraliteit', aldus die laatste.

Internationaal netwerk

Het belang van de katholieke identiteit van de universiteit zit hem volgens Bonny ook in het wereldwijde katholieke netwerk: 'We zitten in de top vijf grootste katholieke universiteiten ter wereld. Binnen dat opzicht moeten we ook denken aan solidariteit met de andere katholieke universiteiten en hen ondersteunen.'

'Wat is het verschil tussen Anderlecht en Club Brugge?'

[Johan Bonny](#), *bisschop van Mechelen*

In 2011 voerde de universiteit nochtans een naamsverandering door waarbij KU Leuven niet langer een afkorting was voor Katholieke Universiteit Leuven, maar een roepnaam. Internationaal ligt de keuze open tussen University of Leuven of Catholic University of Leuven. Volgens Bonny kan de katholieke reputatie internationaal echter ook een voordeel betekenen: 'Wereldwijd staat katholiek voor een hoge kwaliteit.'

De vraag stelt zich in welke mate er vandaag echter nog significante verschillen zijn op levensbeschouwelijk vlak tussen de Vlaamse universiteiten. 'Wat is het verschil tussen Anderlecht en Club Brugge?', kaast Bonny de vraag terug. 'Ze proberen allebei te winnen maar de sfeer is anders. Dat zit in het behangpapier, de gewoontes die anders zijn. De combinatie van moderniteit en traditie maakt de KU Leuven zo speciaal.'

Maatschappelijk verankerd catholicisme

Naast de christelijke traditie van de KU Leuven had de Kerk lange tijd ook een vinger in de pap te brokken in het bestuur van de universiteit. Dat veranderde in 2012 toen de bisschoppen in de inrichtende overheid hun stemrecht verloren en enkel een adviserende functie behielden. Op dit moment zitten er wel nog steeds vijf bisschoppen in dat orgaan.

Bonny is niet ontevreden met die evolutie: 'Ik kan als bisschop de zorgen van de katholieke gemeenschap steeds doorgeven en de rector kan

mij steeds bereiken. Niemand van ons voelt zich er ongelukkig over dat we ons stemrecht verloren zijn. We zetelen in het bestuur van de universiteit als partners en zijn niet gebonden aan onmiddellijke machtsuitoefeningen.'

'Er werden vragen gesteld over of geloof en wetenschap wel samen konden gaan'

[Leo Kennis](#), *professor emeritus Geschiedenis van Kerk en Theologie (KU Leuven)*

Volgens de bisschop heeft de Kerk er wel belang bij dat er een goede katholieke universiteit in Vlaanderen is: het vormt een bron van onder meer leerkrachten voor het katholiek onderwijs, opvoeders en theologen. Dat de Kerk dus wel betrokken blijft, juicht hij toe: 'Een kerk die zich terugtrekt uit het wereldlijke leven dreigt fundamentalistisch te worden. Het Vlaamse catholicisme is altijd een maatschappelijk verankerd catholicisme geweest en dat moet zo blijven.'

Bisschoppen

Dat er bisschoppen zetelen in de inrichtende overheid van de universiteit kent een lange traditie. Nadat de Franse revolutionairen de Leuvense universiteit hadden opgeheven, richtten de Belgische bisschoppen in 1834 een nieuwe katholieke universiteit op. Die lag toen nog in Mechelen, maar verhuisde een jaar later naar Leuven. De Kerk financierde de universiteit met eigen middelen.

'Het model van de priester als rector en professor had zijn tijd gehad'

[Johan Bonny](#), *bisschop van Mechelen*

Het waren de bisschoppen die toen de rector aanstelden. Het doel van de universiteit was een katholieke elite te vormen die het land kon leiden op politiek, wetenschappelijk en religieus vlak.

'In de loop van de twintigste eeuw kwam het katholieke karakter van de universiteit echter ter discussie te staan. Vanaf de jaren '50 zien we een groeiende pluralisering onder zowel personeel als studenten', vertelt Leo Kenis, professor emeritus van de onderzoekseenheid Geschiedenis van Kerk en Theologie. 'Er werden vragen gesteld over

het samengaan van geloof en wetenschap binnen het kader van een universiteit.'

Tijdens Leuven Vlaams kwam het tot een regelrechte clash tussen voor- en tegenstanders van een katholieke universiteit. Het verzet van de bisschoppen tegen een splitsing was voor velen een symbool van hoe ouderwets en autoritair de universiteit was. Ook Bonny benadrukt hoe de vroegere rol van de Kerk achterhaald is: 'Het model van de priester als rector en professor had zijn tijd gehad.'

Eendimensionale mensen

Vandaag zijn er echter nog steeds vragen over de verzoening van religie met wetenschap. Bonny ziet hier geen problemen: 'Ik heb nog nooit een student ontmoet die een tegenstelling ziet tussen zijn lief en zijn studie. Godsdienst is van dezelfde orde. Dat gaat over waar ik in geloof en wat ik belangrijk vind. Wetenschap is van de orde van het kennen en het beroep. Ik hoop dat een wetenschapper niet getrouwd is met zijn beroep maar met zijn lief.'

'We focussen ons op productie en efficiëntie maar zijn eendimensionale mensen'

[Johan Bonny](#), *bisschop van Mechelen*

Al meent hij dat er wel een onevenwicht kan zijn tussen de twee: 'in de westerse cultuur krijgt het 'wat' tegenwoordig veel gewicht en komt het 'waarom' in de verdrukking. De zakelijkheid en het functionalisme overheersen.'

'We focussen ons op productie en efficiëntie, maar zijn eendimensionale mensen. Een katholieke universiteit moet daaraan tegenwicht bieden en dat kan vandaag nog beter aan de KU Leuven. Al moet heel het Westen daarover nadenken,' aldus de bisschop van Mechelen.

Het laatste oordeel

Moet die katholieke identiteit dan nog sterker naar voren komen? Bénédicte Lemmelijn merkt alvast op dat jongeren steeds meer openstaan voor het vak religie, zingeving en levensbeschouwing (RZL) en tegelijkertijd ook meer zoeken naar die zingeving.

Juist om die reden stelde ze vanuit haar functie als decaan van de faculteit Theologie en Religiewetenschappen werkgroepen samen om het vak te herstructureren. 'We moeten een betere match zoeken tussen de docent van het vak en de doelgroep, zodat de zoekende zinvragen van die doelgroepen beantwoord kunnen worden.'

Het catholicisme lijkt dus nog relevant te zijn aan de universiteit. Kenis heeft de indruk dat er de afgelopen decennia, en meer bepaald sinds het interne debat over de 'K' in 2011-2012, niet echt iets wezenlijks veranderd is in de houding tegenover religie aan de KU Leuven.

Bonny is ervan overtuigd dat er ook niet veel meer zal veranderen: 'Ik denk dat in de toekomst de rol van het catholicisme niet meer zal wijzigen. Het zal blijken dat religie wel degelijk van belang is.'³

'Pleiten voor hoger inschrijvingsgeld, is meegaan in de privatisering van het hoger onderwijs'

Halverwege zijn tweede termijn als rector zit Luc Sels nog steeds met gerechte rug op zijn rectoraat. Dat ondanks zes moeilijke jaren: 'Tijdens de pandemie voelde ik me een amateurviroloog, nu eerder een algemeen beheerder.'

Luc Sels heeft zich bijna door zijn zesde jaar als rector geworsteld. Geworsteld, want de witte broodsweken bleven ook na zijn herverkiezing uit. Na de pandemie volgden snel de energiecrisis, inflatie en schokkende gevallen van grensoverschrijdend gedrag. Ondanks de schijnbaar trage vooruitgang rond sommige van die thema's blijkt de rector hoopvol terug: 'Ik blijf een optimist tot in de kist.'

Zal de herfinanciering van het hoger onderwijs top of mind zijn in de aanloop naar de verkiezingen?

Luc Sels: 'Ja, het zal een belangrijk dossier zijn. Het zijn zes best uitdagende jaren geweest. Tijdens de pandemie voelde ik me soms een amateurviroloog, nu soms een algemeen beheerder. De financiële impact die de UGent voelt, die voelen wij ook. Onze universiteiten worden gelukkig op dezelfde manier gefinancierd, maar daardoor voelen we ook de impact van onderfinanciering op dezelfde manier.'

'Het is absoluut niet waar dat we aan het verengelsen zijn'

'Voor de UGent heeft de onderfinanciering duidelijk zwaardere gevolgen op de korte termijn. Wij houden onze begroting in evenwicht, maar moeten daar stevige inspanningen voor leveren, ook in de vorm van besparingen. Ik maak me dus zeker zorgen over de financiering van het hoger onderwijs.'

'Wij lijden vooral onder de zware onderindexering en het overslaan van de kliks (*het mechanisme dat de basisfinanciering aanpast aan stijgende studentenaantallen, red.*) We maken een periode mee waarin het aantal achttienjarige jaar op jaar stijgt, dat heeft ook een effect op de studentenaantallen in het hoger onderwijs. Als dan de financiering niet volgt, daalt de financiering per student. Als de regering de volgende geplande kliks ook overslaat, wordt de situatie echt zorgwekkend.'

'De Vlaamse Regering is zich er te weinig van bewust dat ze met onze universiteiten parels in handen heeft. Die parels kunnen snel dof worden.

Als we de financiering niet beginnen te corrigeren, dreigen het parels voor de zwijnen te worden. Bovendien staan de engagementen gewoon in de Codex Hoger Onderwijs. We vragen niet meer dan dat die worden nagekomen.'

Zowel Ben Weyts als de universiteiten scherpen met die Codex Hoger Onderwijs om hun gram te halen, maar dan om andere redenen. Is dat niet problematisch?

'Er is een verschil tussen aangegane engagementen niet honoreren, zoals de Vlaamse Regering doet, en binnen de spelregels van de Codex Hoger Onderwijs uitzonderingen vragen, zoals de universiteiten wel eens doen in taaldossiers. Wij kunnen ermee leven dat zulke aanvragen niet worden ingewilligd, maar niet dat de kliks niet worden doorgevoerd.'

'Maar ik heb ook begrip voor de moeilijke situatie waarin de Vlaamse Regering zich bevindt. Er zijn wel specifieke dossiers waar ik me veel meer zorgen over maak, zoals de manier waarop er met de verhoging van de quota voor de opleidingen Geneeskunde en Tandheelkunde omgegaan wordt. Men staat te weinig stil bij de kosten die dat meebrengt voor een opleiding.'

'Bij een verhoging van quota moeten ook de middelen worden voorzien om die gerealiseerd te krijgen.'

Waarom zijn die uitzonderingen rond taalequivalentie zo belangrijk?

'Ik kan heel goed leven met een overwegend Nederlandstalig bacheloronderwijs en ruimte voor anderstalige masteropleidingen. Maar voor opleidingen die echt uniek zijn en waarvoor er aan andere Vlaamse universiteiten geen Nederlandstalig equivalent bestaat, moet er een uitzondering gemaakt kunnen worden. Dat zou ons wat meer zuurstof geven.'

'Het aantal Engelstalige opleidingen is een heel stabiel gegeven. Het is dus absoluut niet waar dat we aan het verengelsen zijn. Ik denk dat het juist een enorm probleem is dat bachelorstudenten bitter weinig studiepunten in een andere taal opnemen. We zien dat immersie belangrijk is in het middelbaar onderwijs, maar in het hoger onderwijs trekken we die lijn helaas niet door: daar is het aantal vakken dat studenten kunnen opne-

men in een andere taal beperkt.'

'Ik heb in 2019 de berekening gemaakt en toen bleek dat onze Nederlandstalige bachelorstudenten slechts 5% van hun studiepunten in andere talen opnamen. Maar vijf procent! Dan zijn we de meertaligheid die ons sterk zou moeten maken gewoon aan het uithollen.'

'We zijn de meertaligheid die ons sterk zou moeten maken aan het onderuithalen'

'Maar een dossier dat veel gevoeliger ligt zijn de taalvereisten voor professoren. Ik kan begrijpen dat jonge docenten die in het begin van hun loopbaan zitten en hier meestal willen blijven na vijf jaar een niveau B2 Nederlands moeten halen. Maar een internationale topacademicus die elders al een vaste benoeming heeft kan je niet overtuigen om naar hier te komen als ze pas na vijf jaar onzekerheid (*de tijd om het vereist niveau B2 te verwerven, red.*) weten of ze hier een loopbaan kunnen uitbouwen.'

Binnen twintig jaar zullen dus niet alle masters Engelstalig zijn?

'Ik denk dat we binnen twintig jaar nog altijd met een meerderheid van Nederlandstalige masters zullen werken.'

In februari lieten enkele rectoren een ballonnetje op rond de verhoging van het inschrijvingsgeld. Van Goethem (rector van de UA Antwerpen) had het zelfs over een verdubbeling. Was dat een strategische zet?

'Neen, ik ben daar wat in snelheid gepakt door het interview met Herman Van Goethem. Hij wees daar op de noodzaak om het studiegeld te verhogen. Ik neem hem dat helemaal niet kwalijk, maar op dat moment was er nog geen overleg geweest tussen de rectoren.'

'Ik ben nu geen vragende partij. Als we die stap zouden zetten, zou ik enkel meegaan in beperkte verhogingen. Ook zou een substantieel deel van de verhoging gebruikt moeten worden om de beursbedragen te verhogen of de grens om beurs-

tekst: [Wolf France](#) en [Simon Tibo](#)
beeld: [Kasper Nollet](#)

gerechtigd te zijn op te trekken. Maar dan kan je je afvragen of het sop de kolen wel waard is.'

'Meer differentiatie in studiegelden kan volgens mij'

'Door op het inschrijvingsgeld te wijzen, maak je het de overheid ook makkelijk. Dan ga je voor een stuk mee in een privatisering van de financiering van het hoger onderwijs. Maar Van Goethem maakte in dat interview ook een goed punt. Een deel van de samenleving zou een hoger studiegeld wél kunnen betalen. Meer differentiatie in studiegelden kan dus volgens mij, al is het niet eenvoudig om dat uit te werken.'

Volgend jaar gaat de Vlaamse mijlpaal van start, een jaar na de Leuvense. Gooit dat roet in het eten?

'Nee, voor ons blijft het bij hier en daar wat administratief bijkleuren. Het is een veralgemening van de mijlpaal die wij al hebben ingevoerd. Doordat wij al op dreuf zijn, is de transitie voor ons behapbaar. Ik ben blij dat we niet een jaar na onze eigen hervorming plots met een heel ander systeem geconfronteerd zijn.'

Voor andere instellingen is dat natuurlijk wel het geval. Bent u voorstander van die invoering in heel Vlaanderen?

'Wij waren daar zeker geen vragende partij voor. Maar als er dan toch een systeem gekozen moet worden, liever het onze. Maar universiteiten hebben verschillende demografische realiteiten. Als je dezelfde regels invoert, kunnen die daardoor een verschillend effect hebben. Ik denk dat elke universiteit de kans moet krijgen op basis van historische data te bepalen wat voor hen juist is.'

'Mijn grootste kritiek op de Vlaamse mijlpaal is

dat universiteiten en hogescholen bijna geen vrijheid hebben in hoe het systeem wordt ingevoerd. Ik ben in het algemeen geen voorstander van decreten die overgespecificeerd zijn. Het ontnemt ons bijvoorbeeld de vrijheid om onze mijlpaal bij te sturen indien dat nodig zou zijn.'

'Het inperken van de autonomie van de hogeronderwijsinstellingen is een tendens van de laatste jaren die ik met lede ogen moet aanschouwen. Daardoor beginnen universiteiten ook meer op elkaar te lijken en dat vind ik een verarming. Ik vind het wel goed dat er regelmatig overleg georganiseerd wordt, maar dat betekent nog niet dat je alle spelregels tot in het detail kan of moet vastleggen.'

Vond u de beslissing om de mijlpaal voor heel Vlaanderen in te voeren dan wel voldoende doordacht?

'(aarzelt) Wat ik wel apprecieer – kwestie van de rol van de minister ook voldoende te waarderen – is dat er enorm veel voortgang is gemaakt rond die thema's. Hij had inderdaad een studie kunnen bestellen om dan vier jaar op de resultaten te wachten en ondertussen een regeringswissel te hebben doorgemaakt.'

'We moeten opletten voor micromanagement'

'Het gaat me dus niet om de vraag of het al dan niet een verstandige beslissing was, maar over de graad van detail waarin het decreet is vormgegeven. We moeten opletten voor micromanagement. Maar de bepalingen in het regeerakkoord gingen nog veel verder. In vergelijking tot de 'harde knip' die toen op tafel lag, is de mijlpaal een enorme tegemoetkoming aan het hoger onderwijs en de studenten.'

Een ander thema dat de laatste jaren veel van uw tijd heeft opgeëist is grensoverschrijdend gedrag. Wat vindt u van het extern meldpunt dat er nu toch komt?

'Het schuift de aandacht weg van wat eigenlijk prioritair zou moeten zijn: een inclusieve en veilige leer- en werkomgeving. Dat meldpunt is centraal komen te staan in die discussie omdat het een van de weinige zichtbare maatregelen is die een minister kan nemen. Voor opvolging en preventief beleid zorg je echt niet met een meldpunt, en die zaken zijn volgens mij veel belangrijker.'

Waarom lijkt grensoverschrijdend meer voor te komen aan universiteiten?

'Het zou me niet verwonderen dat het bedrijfsleven met een veel groter probleem zitten, maar daar is het minder zichtbaar. Universiteiten zijn glazen huizen: als morgen een prof naar een krant trekt, zal die dat publiceren en zal de professor door een rector niet teruggefloten worden. Bij ons is de vrijheid van meningsuiting enorm groot.'

'Dit is een organisatie van 23.000 werknemers en 65.000 studenten: dat is zo veel als een centrumstad. Als je rekening houdt met die schaal en ziet hoe transparant ons huis is, valt het aantal casussen dat de kranten bereikt nog best wel mee. Maar universiteiten zijn inderdaad een kwetsbare

omgeving; er zijn veel relaties van afhankelijkheid.'

'Maar ook tussen studenten onderling zijn er veel problemen. Dat is op zich niet vreemd: 18-jarigen komen plots in een stad samen en ontdekken er hun vrijheden en verkennen soms ook grenzen. Als je dat allemaal optelt, denk ik soms dat het nog meevalt. We hadden twee jaar geleden 520 meldingen waarvan het overgrote deel na onderlinge bemiddeling is opgelost. Maar er is uiteraard nog ruimte voor verbetering.'

Wat vond u van de demarche van Vlaams minister Zuhal Demir na de verkrachtingszaak die in oktober vorig jaar in de media kwam?

'Daar ga ik mijn joker op inzetten. Wat veel zegt, natuurlijk. Wat ik wel kan vertellen over die casus is dat het een bijzonder pijnlijk verhaal was. Dat mag echt nooit meer gebeuren. Ik herinner me nog altijd de schok toen ik het verhaal vernam aan de tafel waar we dit interview nu afnemen. Maar op de rol van de minister in dat verhaal kom ik niet meer terug.'

Hoe bewaart u als rector de balans tussen enerzijds het vertrouwen van de melder niet te beschadigen, en anderzijds andere studenten te beschermen tegen een potentieel gevaarlijk prof?

'We hebben daarin een grote stap voorwaarts gezet. In 2018 hebben we het register van ons vertrouwensnetwerkregister anders opgebouwd. Nu kan er bij meerdere meldingen over dezelfde persoon sneller aan de alarmbel kan worden getrokken. Dat werkt ook versterkend voor de melder: je weet dan dat je niet alleen bent. In het nieuwe tuchtreglement wordt ook helemaal anders omgegaan met de thematiek rond vertrouwelijkheid en

anonimiteit.'

'Ik denk dat we stilaan in een veiligere situatie zijn terechtgekomen, maar u voelt de aarzeling in mijn stem wanneer ik dit zeg. De KU Leuven blijft een gigantisch grote gemeenschap en we blijven allemaal mensen. Er zullen altijd incidenten aan onze aandacht ontsnappen of te laat op onze radar verschijnen.'

'Maar we moeten ook opletten dat we niet in de omgekeerde richting doorslaan. Ook de beklagde heeft zijn of haar rechten. We mogen iemand niet meteen aan de schandpaal nagelen en moeten heel voorzichtig omgaan met klachten. Net zoals in juridische procedures moeten klachten kunnen worden gestaafd.'

'Ook de beklagde heeft zijn of haar rechten'

'Maar ik wil wel benadrukken dat het overschrijden van grenzen altijd verschrikkelijk is voor de slachtoffers. Zulke verhalen kruipen onder mijn huid. Ik ben niet kwaad dat die zaken tijdens mijn beleidstermijn zijn uitgekomen, aangezien het als hefboom gebruikt kan worden om te herdenken hoe we met elkaar omgaan.'

Binnenkort komt er een gerechtelijke uitspraak in het Reuzegom-dossier. Wat verwacht u daarvan?

'Daar ga ik me echt niet over uitspreken. Hier zet ik mijn tweede joker op in (*lacht*). Ik heb me tijdens de hele gerechtelijke procedure terughoudend opgesteld en ga die koers blijven aanhouden.'

Volgens een groot deel van het personeel van de KU Leuven was uw aanpak te laks. Hoe

gaat u hun vertrouwen terugwinnen?

'Ik denk dat de meeste mensen intussen begrijpen wat er gebeurd is en hoe beperkt onze mogelijkheden waren. Toen het onderzoeksdossier in 2020 gelekt werd door Het Nieuwsblad, stond daar veel meer in dan wij wisten en konden toewijzen aan individuele leden van Reuzegom.'

'Ik heb niet het gevoel dat we met een onverwerkt verleden zitten'

'Het feit dat de rechtszaak al zo lang aansleept toont trouwens dat ook justitie het moeilijk heeft met die zaak. Het is moeilijk om uit te maken wat een groepsfenomeen is en waar en bij wie welke individuele verantwoordelijkheid ligt. Iedereen beseft dat dit een pijnlijke situatie was voor de KU Leuven, maar ik denk dat meer en meer mensen beginnen te beseffen dat het ook voor ons in de eerste maanden na het overlijden van Sanda een onnoemelijk complexe situatie was. Mijn hervreking wijst op een zeker vertrouwen. Maar velen en, waaronder ik, hebben nog wel een enigszins onverwerkt verleden.'

Hoe heeft u die periode zelf ervaren?

'Het is een tragedie die me heel hard getroffen heeft en zwaar blijft treffen. Ik denk dat zolang er geen fatsoenlijk gesprek met de vader van Sanda Dia heeft plaatsgevonden (*krijgt het moeilijk*), dat zo zal blijven. Dat voel ik telkens als ik erover praat.'

Zijn er pogingen tot gesprek geweest?

'Ja, maar dat laat ik liever onbesproken. Niemand heeft meer recht dan hij om kwaad te zijn op mij of op de KU Leuven. Het is dan ook aan hem om het tempo te bepalen en wat kan en niet kan. Voor de familie en vrienden van Sanda Dia moet dit uiteraard nog een veel moeilijker periode zijn.'

'Ik denk dat de meeste mensen niet kwaad zijn door de opvolging van de zaak zelf. Een grote groep vindt dat we te traag vorderingen maken op het vlak van inclusie, sociale veiligheid, maar evengoed grensoverschrijdend gedrag. Ondanks ons harde werk, blijft de vooruitgang langzaam. We zitten elk jaar met een nieuwe generatie studenten, dus dat is een verhaal dat nooit eindigt.'

'Dat zou ik ook als raad aan mijn opvolger willen meegeven: houd er rekening mee dat er elk jaar een nieuwe generatie achttienjarigen voor je zit. Er studeren nu generaties aan onze universiteit voor wie Reuzegom niet meer zo bekend is. Dat is een van de beweegredenen voor onze startersdagen: we willen respect, inclusie en veiligheid er vanaf dag één in krijgen, elk jaar opnieuw.'

'Maar als ik kijk naar de trajecten die rond doppen en verwelcoming zijn afgelegd, zijn dat echt hartverwarmende voorbeelden. Je kan niet verwachten dat iedereen meegaat op het tempo dat je zelf zou willen, maar je voelt dat de aandacht voor die thematieken toeneemt. Ik kan dat met jullie generatie ook beter bespreken dan vroeger met mijn generatie. Op dat vlak blijf ik een optimist tot in de kist.'²

Wanneer je promotor absoluut wil dat je je thesis in eerste zit indient

Twee studenten getuigen over hun ervaring met professoren die hen niet toelieten hun bachelor- of masterproef in tweede zit in te dienen. Nochtans kan een promotor daar niet individueel over beslissen: 'Stimuleren kan, verplichten niet.'

tekst: [Joanna Wils](#)

illustratie: [Sousanna Zacharian](#)

Het Onderwijs- en Examenreglement van de KU Leuven hanteert steeds een tweede examenkans als uitgangspunt, ook voor bachelor- en masterproeven. Als er voor een opleidingsonderdeel uitzonderlijk geen tweede examenkans georganiseerd kan worden, moet de faculteit dat uitdrukkelijk in de ICTS-fiche vermelden.

Toch heerst aan bepaalde faculteiten of bij specifieke proffen de cultuur dat die tweede kans niet benut kan worden voor bachelor- of masterproeven. Vicerector Onderwijsbeleid Tine Baelmans begrijpt de bezorgdheid van docenten om studenten te stimuleren om al in eerste zit in te dienen om de totale studieduur niet onnodig te verlengen.

'Een masterproef draait om de student en diens vaardigheden, niet over een onderzoeksproject van de professor'

[Tine Baelmans](#), vicerector Onderwijsbeleid

'De studietijd die met een eindwerk gepaard gaat, moet overeenkomen met het aantal toegevoegde studiepunten', duidt Baelmans. Als studenten een normaal academiejaar doormaken, moet die eerste zittijd dan ook haalbaar zijn. 'Maar stimuleren is nog iets anders dan studenten te verplichten.' Volgens Baelmans ligt de oplossing in de dialoog tussen promotor en student.

Proffen met reputatie

Desondanks komt dat stimuleren soms gevaarlijk dicht bij verplichten. Sommige professoren staan er zelfs om bekend geen indiening in tweede zit te aanvaarden. Tom* koos de promotor voor zijn bachelorproef op basis van zijn vakgebied. Die professor had één voorwaarde: dat hij in eerste zit zou indienen.

Ook Frederik* wist op voorhand dat zijn promotor geen indiening in tweede zit dulde. 'Toen was ik dat ook nog niet van plan, maar ik merkte al vlug dat het moeilijk zou zijn om alles rond te krijgen.' Frederik draaide lange dagen in een labo voor zijn thesis waardoor hij amper tijd vond om aan zijn literatuurstudie te beginnen.

'Ik heb verschillende keren aangegeven dat ik liever in augustus wou indienen, maar dat werd steeds afgewimpeld', getuigt hij. Op het randje van een burn-out en met last van paniekvallen,

heeft hij dan in december een psycholoog opgezocht. 'Het was heel moeilijk om te accepteren dat die augustusoptie er niet was, terwijl ik wist dat ik er eigenlijk wel recht op had.'

Onderzoek voor de prof

In het tweede semester hakte Frederik uiteindelijk de knoop door om toch pas in tweede zit in te dienen. 'Dan heb ik mijn promotor voor het eerst gezien: om mij te overtuigen om toch in mei in te dienen.'

'Er is mij al verteld dat ze mij minder zullen begeleiden tijdens de zomer'

[Frederik*](#)

Frederiks project maakt deel uit van een groter onderzoeksproject en hij vermoedt dat zijn promotor daarom zo doorzette. Iets wat volgens Baelmans geen rol zou mogen spelen: 'Een masterproef draait om de student en diens vaardigheden, niet over een onderzoeksproject van de professor.'

De vicerector Onderwijsbeleid vindt over het algemeen dat niet op masterproeven gerekend kan worden voor resultaten in een groter onderzoeksproject. 'Studenten zijn nog lang geen volleeerde

onderzoekers en er zijn grote verschillen in de resultaten die ze halen. We zijn hen nog aan het opleiden.' Als het resultaat van een masterproef uiteindelijk toch geïncorporeerd kan worden, is dat mooi meegenomen.

Recht van de student

Hebben studenten dan het recht om pas in tweede zit in te dienen? 'In principe wel', bevestigt Baelmans. 'Ik probeer mijn studenten zelf te stimuleren om op tijd in te dienen door een haalbare tijdsplanning op te stellen, maar als dat niet haalbaar blijkt om wat voor reden ook, is het aan de student om te beslissen om later in te dienen.'

Hoewel Tom oorspronkelijk van plan was om in eerste zit in te dienen, schoof hij zijn thesis toch op naar de zomer. Uiteindelijk heeft hij er geen nadelen van ondervonden in de quotering of begeleiding. Voor Frederik ligt het anders: hij is opgelucht dat hij de knoop heeft doorgehakt, maar voelt zich alleen. 'Er is mij al verteld dat ze mij minder zullen begeleiden tijdens de zomer', vertelt hij. 'Wat "ons project" was, is nu "jouw thesis" geworden.'³

De studentenraad vertelt bezig te zijn met aspecten van sociale veiligheid rond masterproeven, maar zegt nog niet breed te kunnen communiceren over beleidslijnen.

**Tom en Frederik zijn gefingeerde namen.*

Vier jaar Reuzegom: de KU Leuven likt nog steeds haar wonden

De zaak-Reuzegom heeft de manier waarop de KU Leuven communiceert veranderd, zowel intern als extern. De rol van de media valt daarin niet te onderschatten.

tekst: Kasper Nollet
beeld: Jan Costers

Volgende week wordt er na vier jaar eindelijk een strafuitspraak gedaan in de zaak-Reuzegom. Sinds het overlijden van student Sanda Dia tijdens een dooprutueel van de studentenclub Reuzegom is de houding van de KU Leuven en de Leuvense clubwereld veranderd.

Dit jaar hebben immers alle clubs het hernieuwde, strenge doopcharter ondertekend en ook gevolgd. Daarnaast heeft ook de universiteit haar houding naar de buitenwereld toe moeten aanpassen.

Wist de universiteit niet beter?

Dat de KU Leuven heeft afgezien van de maatschappelijke verontwaardiging rond Dia's overlijden, is voor alle betrokkenen duidelijk. 'Laat er geen twijfel over bestaan dat de kwestie emotioneel gezien enorm woog bij het universiteitsbestuur', vertelt Robbe Van Hoof, voorzitter van de Studentenraad (Stura) in het jaar van de doop.

De KU Leuven zou in principe stappen hebben kunnen ondernemen buiten dat eigen tuchtreglement om

De grootste kritiek op de KU Leuven destijds was dat ze te laks zou hebben opgetreden toen bekend werd gemaakt wat er was gebeurd. 'Mensen mogen echter niet onderschatten dat de universiteit in het begin nog helemaal niets wist,' vertelt Van Hoof, 'dus voorzichtigheid was toen aangevoelen.'

Kort na de doop werden alle betrokkenen uitgenodigd voor een gesprek met de vicerector. Op

dat moment had de universiteit nog geen inzage gekregen in het juridische dossier, of de medische vaststellingen. Toch zou ze dat wel hebben geprobeerd, volgens een voormalige bestuurder die nauw betrokken was.

Ontevreden familie

Volgens Pieter Huyberechts, Het Nieuwsblad-journalist die ook een boek schreef over Sanda Dia, is net dat wat Dia's familie de universiteit kwalijk nam: 'Wat hen betreft, ondernam de universiteit te weinig stappen om meer informatie te zoeken', vertelt Huyberechts. 'Zij vinden dat de rector ook onvoldoende toenadering heeft gezocht tot de familie.'

'Ik ken geen enkele Reuzengommer die niet gezegd heeft dat die spijt had. Je kan niet anders dan daarover berichten'

[Caroline Van den Berghe, VRT-journalist](#)

Twee betrokkenen wijzen er echter vooral op het feit dat het tuchtreglement van de KU Leuven tekortschoot, onder andere omdat studentenclubs geen officieel erkende verenigingen aan de KU Leuven zijn. Bovendien was het reglement niet voorzien op collectieve overtredingen zoals een dooprutueel.

De KU Leuven zou in principe stappen hebben kunnen ondernemen buiten dat eigen tuchtreglement om. Die optie zou even op tafel hebben gelegen, al begaf de universiteit zich daarmee op

glad ijs. Ze besloot het uiteindelijk niet te doen: het zou de Reuzengommers de kans en in zekere zin het recht hebben gegeven om de universiteit juridisch te bekampen.

Rol van de media

Het was pas na de reconstructie van journalist Pieter Huyberechts in de zomer van 2020 dat de KU Leuven haar tuchtprocedure en onderzoek naar de Reuzengommers herbegon. Het aantal sancties tegen de clubleden die nog aan de universiteit studeerden, werd hierna opgetrokken.

'Het was toen dat de polemiek online echt groot werd', herinnert Van Hoof zich. Volgens hem sloeg de kwestie op sociale media echt door. Ook een deels geacteerd reconstructie door VTM-nieuws gooide volgens hem olie op het vuur. 'De verontwaardiging van mensen was terecht, maar men beoordeelde de aanpak van de universiteit op wat pas achteraf bekend werd gemaakt. Niet op wat ze zelf destijds afwist van de zaak', aldus Van Hoof.

'De beslissingen van een universiteit moeten berusten op redelijkheid, en niet op de publieke opinie'

[Bart Pattyn, docent media-ethiek](#)

Caroline Van den Berghe, journalist bij VRT, valt hem bij: 'Als journalist probeer je onpartijdig en rationeel een zaak te belichten, maar jammer genoeg heb je op sociale media die controle niet.' Ook de Reuzengommers verdienen volgens

haar een eerlijk proces: 'Ik ken geen enkele Reuzengommer die niet gezegd heeft dat die spijt had', vertelt ze. 'Of dat oprecht is? Dat kan je moeilijk weten, maar als ze die spijt uitdrukken, kan je niet anders dan daarover berichten.'

Nog steeds getekend

In de vier jaar sinds het drama heeft de KU Leuven ook veranderingen ondergaan. Zo heeft de universiteit haar tuchtreglement en bijbehorende procedures grondig aangescherpt en versterkt. Ook zag dit academiejaar een hernieuwd doopcharter het licht, opgesteld in samenwerking met de stad Leuven, de politie, studentenvertegenwoordigers en andere partners.

'Niet alleen is haar kader rond tuchtbeleid verhelderd, de universiteit is ook gevoeliger geworden voor de materie', vindt Van Hoof. Dat uit zich ook in de omgang met de media, merkt Huyberechts. Ook al kan de KU Leuven vaak nog steeds rekenen op de kritiek dat ze onvoldoende transparant en gevoelig communiceert, merkt hij wel een positieve verandering.

'Neem bijvoorbeeld de aankondiging van de tuchtprocedure tegen studentenclub ZOV een paar maanden geleden: dat was op voorhand door geen enkele redactie geweten. De universiteit koos ervoor om dat proactief te communiceren', merkt Huyberechts op. Van Hoof merkt dan weer een grotere neiging tot nuanceren en transparantie: 'Dat verklaart bijvoorbeeld de vele lange, in-tussen beruchte, mails die de rector soms schrijft.'

Moet een universiteit meegaan in de emoties van een maatschappij? Docent media-ethiek Bart Pattyn (KU Leuven) vindt van niet: 'De beslissingen van een universiteit moeten berusten op re-

delijkheid, en niet op de publieke opinie.' Communicatie is daarin belangrijk volgens hem: 'Die moet redelijk en helder zijn, maar de universiteit moet niet zoals een bedrijf proberen om sympathie over te komen, of loze beloftes te maken.'

Dat journalisten soms door sensatielust gedreven worden, bleek uit een veroordeling van een journalist van De Morgen door de Raad van Journalistiek

Toch blijft de KU Leuven schijnbaar moeite hebben met haar relatie tot de publieke opinie. Het idee leeft soms dat de universiteit zich enkel gedwongen voelt te communiceren wanneer zaken plots in de media opduiken. 'Ik denk dat je als bestuur twee kanten op kan: ofwel kies je voor een terughoudende rationale aanpak, ofwel voor een emotionele', vertelt van Hoof. 'Bij beide keuzes loop je het risico om mensen tegen de borst te stuiten.'

Lessen voor de journalistiek?

Sven Mary is advocaat van de familie van Sanda Dia. Hij vraagt expliciet dat de namen van de Reuzengommers bekend worden gemaakt na de uitspraak. Zo wil hij de leden – volgens hem vooral toekomstige dokters en ingenieurs – herkenbaar maken in de maatschappij. De meeste journalisten zijn het er echter over eens dat dat niet de bedoeling is, zelfs nadat er een officiële uitspraak wordt gedaan.

'Op dat punt zou in principe niets ons beletten de namen van de veroordeelden vrij te geven, al hebben wij – in navolging van onze deontologische code – besloten om dat sowieso niet te doen', vertelt Van den Berghe. Voor haar moet de focus bij berichtgeving in de eerste plaats liggen op herintegratie in de samenleving. Ook Huyberechts vindt dat een redactie best op de rem gaat staan op zo'n moment.

De vraag is of de media zelf niet te veel inspelen op de maatschappelijke verontwaardiging rond de zaak. 'Media spelen een rol in de creatie van een soort sociale sfeer', vertelt Pattyn. Daardoor kan een journalist in de verleiding komen om een partijdige wij- versus zij-mentaliteit te creëren, maar een verantwoorde pers moet daar tegenin gaan.'

Dat journalisten soms door sensatielust gedreven worden, bleek uit een veroordeling van een journalist van *De Morgen* door de Raad van Journalistiek in april 2021. Die had foutief beweerd dat een van de leden van Reuzengom – de zoon van een gouverneur – aanwezig was op de doop.

Volgens Pattyn is sensationeel nieuws probematisch: 'Ik kan begrijpen dat journalisten zich geroepen voelen om te schrijven over zaken die de emoties roeren, maar het uiteindelijke doel van een goede berichtgeving is een goed geïnformeerde en tegelijk onpartijdige gedeelde betrokkenheid te creëren.' Toch vindt hij dat de Raad van Journalistiek tekort schiet als controleorgaan: 'Ze gaat te zeer uit van abstracte principes. Er is te weinig reflectie onder journalisten over waarover journalistiek zou moeten gaan, en in hoeverre het al dan niet maatschappelijk betrokken kan of mag zijn.' 9

Alcohol moet anno 2023 niet zo centraal staan in het studentenleven

We blijven het bestaan van de diep ingeburgerde alcoholcultuur bij de jeugd uit de weg. Het is jammer dat we dat probleem nog steeds niet au sérieux kunnen nemen, vindt Linde Verstraeten.

tekst: Linde Verstraeten
illustratie: Gaëlle Delandmeter

Enkele weken geleden vond het proces over de Reuzegomdoop plaats. De overdreven vernederende en gevaarlijke dooprituelen werden terecht zwaar veroordeeld door de hele samenleving. Maar er is ergens een dieper gesprek, een maatschappelijk fenomeen, dat ook bij Reuzegom te zien was, maar dat studenten de dag van vandaag altijd uit de weg gaan telkens als het opduikt: een diep ingeburgerde alcoholcultuur bij de jeugd.

Natuurlijk valt het uit de hand lopen van de Reuzegomdoop niet enkel te wijten aan overmatig alcoholgebruik. Reuzegom was een elitaire club zonder normbesef en haar dopen zijn zeker niet gelijk te stellen aan die van andere studentenverenigingen of jeugdbewegingen.

Kringen en verenigingen waren dan ook heel snel om te verkondigen hoe ze verschilden van Reuzegom: 'Wij zijn niet zo elitair', 'wij onderkennen wel het doopcharter'. Maar het blijft zo jammer dat diezelfde studentenverenigingen en jeugdbewegingen weigeren om aan kritische zelfreflectie te doen. Ze zouden namelijk kunnen kijken naar de problemen die je nu eenmaal ook bij hen detecteert: een sociaal weefsel waarin alcohol een centrale rol speelt en groepsdruk niet uitgesloten is.

We kennen de problematische cijfers allemaal. De alcoholconsumptie bij studenten is overmatig. Ze heeft een nefaste invloed op de gezondheid van je lever en hartspieren en de ontwikkeling van je hersenen. Professor Jan Tytgat vertelde eerder al dat als hij alcohol nu zou uitvinden in zijn labo, hij het niet eens op de markt zou krijgen omdat het de toxicologische testen van de voedingsagentschappen niet zou doorstaan.

Bovendien creëert alcoholmisbruik gewoontes die tot na het middelbaar en hoger onderwijs worden voortgezet. Daarom hebben ook jeugdbewegingen een grote verantwoordelijkheid, omdat ze de plekken zijn waar veel jonge tieners voor het eerst met alco-

hol in contact komen. Sommige jeugdbewegingen vormen vanaf een bepaalde leeftijd zelfs geen spel- en recreatieorganisatie meer, maar een gesubsidieerde instelling voor pre-adolescent alcoholisme.

De alcoholcultuur gaat niet alleen over het overmatig alcohol drinken bij een nachtje uit. Het gaat over iets groters. Onze sociale structuren zijn de dag van vandaag zo opgebouwd dat ontzettend veel van onze interacties gepaard gaan met alcohol. Een receptie, quiz of voetbalavond: er wordt altijd wel een glaasje gedronken.

Het blijft een moeilijk gesprek. Men is niet graag het onderwerp van een al te moraliserende discussie die als betuttelend aanvoelt.

Bovendien zijn het natuurlijk je eigen zaken wat je in je lichaam steekt. De ander kan altijd kiezen om in plaats daarvan gewoon een watertje of colatje te drinken. Maar kan die dat? Want zo'n gezelligaard zal die dan ook wel niet zijn.

Wat is nu de echte aanleiding van alcoholmisbruik bij jongeren? Jonge mensen zoeken contact: ze zoeken vrienden en kennissen om hun vrije tijd op een leuke manier mee te spenderen, zonder dat daar al te veel verantwoordelijkheid aan gekoppeld is. Jeugdbewegingen en studentenverenigingen spelen op dat vlak een centrale rol, en het is daarom dat ik vooral hen aanspreek.

Het kan ook anders. In Gent bestaat een studentenvereniging die in plaats van cantussen theebransjes met gebak organiseert. Bij traditionele studentenverenigingen duiken hier en daar al initiatieven op, maar alcohol blijft het centrale winstmodel achter hun activiteiten.

Toch zou er ook hier meer plaats moeten zijn voor activiteiten die los staan van alcohol. Misschien kunnen we zo een mentaliteit onder jongeren creëren waarin alcohol drinken de uitzondering is in plaats van de norm.☺

Het is jammer dat de studentenverenigingen niet kijken naar een probleem dat ze zelf ook hebben: een sociaal weefsel rond alcohol

strip

MOTIVATIONELE KATTEN PRENT:

'De motivatie om goed te vertegenwoordigen is er, soms ontbreekt gewoon het gereedschap'

Sofie Ooms en Stien Smaege staan volgend academiejaar aan het hoofd van studentenkoepel LOKO. In hun visie legt het duo de nadruk op de versterking van zowel de vertegenwoordiging door de studentenkoepel zelf, als die door de studentenkringen in haar Algemene Vergadering.

tekst: [Kasper Nollet](#)
beeld: [Freya Caris](#)

'Een perstraining ga ik gelukkig nog krijgen', deelt de ietwat nerveuze maar goedlachse wiskundestudent Sofie Ooms mee na afloop van ons interview. Afgelopen vrijdag werd ze samen met politocologiestudent Stien Smaege verkozen tot respectievelijk voorzitter en ondervoorzitter van Leuvense studentenkoepel LOKO.

Terwijl Ooms haar huidige mandaat als mandataris Studentenvoorzieningen bij LOKO afwerkt, licht ze voor ons alvast haar visie voor volgend academiejaar toe. 'Het is belangrijk om voortdurend kritisch te zijn voor de eigen werking.'

Beter vertegenwoordigen

De inhoud van jullie visietekst wijkt eigenlijk amper af van die van jullie voorgangers. Op welk vlak willen jij en Stien vernieuwen?

Sofie Ooms: 'We vinden twee punten erg belangrijk. Enerzijds onze vertegenwoordiging. We merken dat de studentenkringen in onze Algemene Vergadering soms moeilijkheden hebben met hun eigen vertegenwoordiging. Het kan in het begin dan ook een overweldigende taak zijn voor een studentenkring. Daarom willen we hen daarin zoveel mogelijk ondersteunen.'

'We kunnen niet enkel op de korte termijn denken'

'Intern willen we ook onze eigen vertegenwoordiging versterken. Dat kan onder meer door veel aandacht te schenken aan een goede overdracht van informatie. Daarnaast is evaluatie belangrijk. Wij stellen ons graag open voor interne feedback vanuit de Algemene Vergadering. Maar ook naar externen toe: we willen individuele studenten de kans geven hun hart te luchten over onze evenementen of vertegenwoordiging.'

Schoot de huidige jaargang dan tekort op die vlakken?

'Ik denk dat het altijd belangrijk is om kritisch te zijn over je werking. We hebben dit jaar goed aan vertegenwoordiging gedaan, daar ben ik van overtuigd. Maar is er ruimte voor verbetering? Zeker, bijvoorbeeld in de ondersteuning van studentenkringen.'

'Ik denk ook dat veel leden van de Algemene Vergadering niet altijd voldoende gereedschappen hebben om aan goede vertegenwoordiging te doen, terwijl ze er wel veel motivatie voor hebben. Dat gereedschapsmateriaal aanreiken zie ik als een punt om harder op in te zetten.'

Critici stellen soms dat LOKO's vertegenwoordiging eigenlijk niet zo bekend is bij 'gewone' studenten. Is dat voor jou een probleem?

'Er moet een balans worden gevonden. We zit-

ten met een getrappt systeem (*mandatarissen van LOKO halen hun standpunten bij studentenkringen, die op hun beurt bij gewone studenten input verzamelen, red.*) omdat de dossierkennis van onze vertegenwoordigers niet voor alle studenten even toegankelijk is.'

'De vzw Leuvens Liedboek zoekt naar manieren om de uitgave van de codex zo optimaal mogelijk te doen verlopen'

'Toch is input van gewone studenten belangrijk voor ons. We willen hen ook op de hoogte houden van de belangrijkste dingen. Maar dat kan je niet voor alle lopende dossiers doen, dat is gewoon niet zo haalbaar.'

En dus willen jullie volgend jaar externe evaluatie van jullie werking door gewone studenten beter stimuleren. Hoe zie je dat dan concreet gebeuren?

'We hebben momenteel al een concrete uitwerking daarvan op onze evenementen voor ogen. Neem bijvoorbeeld de 24 urenloop. Dat wordt door studenten op uiteenlopende manieren ervaren. Daarom willen we bijvoorbeeld met QR-codes of openbare vragenlijsten om input vragen op zo'n moment.'

Voldoende slagkracht?

Hoewel er studentenvertegenwoordiging is bij Alma, stegen de prijzen onlangs. Heeft LOKO voldoende slagkracht?

'Ik vind van wel. Het is voortdurend zoeken naar een balans. Enerzijds hebben we een duidelijke wens vanuit de studenten die we zo goed mogelijk willen vertegenwoordigen, maar anderzijds moet een beleid wel nog steeds duurzaam blijven.'

Dus jullie opteren voor een collegiale samenwerking, en nemen minder graag een 'vakbondsachtige' houding aan?

'Het is belangrijk om het studentenstandpunt zo goed mogelijk te vertegenwoordigen. Maar indien iets financieel niet haalbaar is voor onze partners – bijvoorbeeld de KU Leuven – zoeken we best naar een compromis. Daar laten we dan onze Algemene Vergadering over debatteren. We kunnen niet enkel op de korte termijn denken.'

Neem nu dat een standpunt financieel haalbaar is, maar dat de universiteit er niet voor te vinden is. Durven jullie dan op tafel te kloppen?

'Als een bepaalde eis belangrijk is voor de stu-

dent, dan moeten we die proberen te stellen aan het beleid.'

Waar ligt jullie prioriteit bij de vertegenwoordiging van studenten? Welke dossiers krijgen momenteel voorrang?

'We leggen onze prioriteit bij thema's die leven bij de studenten. Die zaken bereiken ons via de studentenkringen in onze Algemene Vergadering.'

Kan je een paar van die concrete dossiers noemen die momenteel prioriteit krijgen?

'Op dit moment leeft het kotentekort en de aankondiging van een Vlaams kotlabel natuurlijk. Daarmee is huisvesting dus een domein waar momenteel veel aandacht naartoe gaat.'

LOKO was niet te vinden voor een Vlaams kotlabel. Het zou volgens jullie minder strenge kwaliteitsvereisten opleggen aan verhuurders dan met de huidige labels het geval is. Hoe gaan jullie je tot dat nieuwe kotlabel verhouden?

(denkt lang na) 'Ons standpunt blijft wat dat betreft gewoon gelden. We willen studentvriendelijkheid als criterium nog steeds graag toegevoegd zien aan dat label.'

Vooruitblik

Het Leuvens Liedboek krijgt stilaan vorm. De aankondiging ervan kon op stevige kritiek rekenen, vooral vanuit meer traditionele studentenverenigingen. Denk je niet dat er bij de publicatie volgend jaar chaos zal ontstaan op Leuvense cantussen?

'Het Leuvens Liedboek wordt momenteel ontwikkeld door een zelfstandige vzw, die via een adviesraad input verzamelt bij de studentenpopulatie. Zo zoeken zij naar manieren om de uitgave zo optimaal mogelijk te doen verlopen.'

In de toekomst kan het gebeuren dat er op een cantus uit drie verschillende uitgaven van de codex gezongen wordt. Hoe moeten cantors daarmee omgaan?

'De vzw Leuvens Liedboek is – in samenspraak met de studenten die ze bevroegd heeft – daarop een antwoord aan het zoeken.'

Wat heb je nog mee te delen aan de student?

'Allemaal welkom bij LOKO! (*lacht luid*) Ik hoop vooral dat wij als LOKO, met behulp van onze Algemene Vergadering, de Leuvense student zo goed mogelijk zullen kunnen vertegenwoordigen.'³

Op 9 mei viert het Europese continent Europadag. Toen werd in 1950 de Schumanverklaring ondertekend, wat de kiem bleek van de Europese Unie. Aan de vooravond werd de Universiteitsbibliotheek verlicht met de Europese vlag, een initiatief van het Fonds invloEU.

Protest tegen autoritaire bisschoppen eindigde in Belgenmop

In 1968 splitste de tot dan toe tweetalige Leuvense universiteit. Dat gebeurde onder druk van studentenprotesten, binnen een context van oplopende communautaire spanningen.

tekst: Camiel Demollin en Simon Tibo
illustraties: Mira Caris en Freya Caris

'Bij Leuven Vlaams komen verschillende zaken samen', vertelt Frederik Verleden van het Centrum voor Politicologie aan de KU Leuven. 'Enerzijds speelde er een internationaal generatieconflict in het westen. Dat begon met protesten tegen de Vietnamoorlog in de Verenigde Staten en waaide over naar Europa.'

In België verstrengelde dat conflict met de communautaire kwestie: de Leuvense universiteit was tweetalig maar lag in Vlaams taalgebied. 'Die situatie werd meer en meer als een anomalie gezien', duidt Verleden.

Bovendien wilde ook de Franstalige afdeling van de universiteit uitbreiden en in Vlaanderen leefde de schrik dat Leuven zou verfransen en onderdeel zou worden van een 'groot Brussel'.

Autoritaire bisschoppen

Het protest verenigde verschillende politieke kleuren. Voor rechts ging het vooral om een onafhankelijke Vlaamse universiteit, maar ook linkse studenten kwamen op straat. Zij protesteerden tegen de gevestigde orde in de vorm van onder meer de katholieke Kerk.

De bisschoppen aan het roer van de universiteit benadrukten in 1966 nog eens dat ze geen gehoor zouden geven aan de vraag om een splitsing. 'Bij dat besluit kwamen alle lagen van het conflict samen', vertelt Verleden.

Twee jaar lang bleven de frustraties van de Vlamingen toenemen totdat het conflict in 1968 echt ontvlamde. Vlaamse studenten kwamen massaal op straat en de hardhandige aanpak van de politie gooide verder olie op het vuur. Doordat studenten uit het hele land in Leuven studeerden, leefde het conflict ook in de rest van Vlaanderen. In het Parlement was het Leuvense probleem intussen een struikelblok geworden.

De regering koos in eerste instantie voor een afwachtende houding en stond achter het besluit van de bisschoppen. Maar toen die intern verdeeld raakten, keken ze naar de politiek. Politici probeerden een compromis te sluiten, maar tussen de twee geradicaliseerde partijen was op dat moment geen verzoening meer mogelijk. Premier Vanden Boeynants moest uiteindelijk zijn ontslag indienen.

Boedelscheiding

De universiteit splitste vervolgens en de Franstaligen zouden zich vestigen in een volledig nieuwe stad: Louvain-la-Neuve. Het proces duurde lang en werd pas in 1979 volledig voltrokken.

'De Franstaligen voelden zich verdreven uit de historische stad Leuven'

Frederik Verleden, Centrum voor Politicologie KU Leuven

'Dat is zoals bij een echtscheiding', vertelt Mark Derez, voormalig universiteitsarchivaris. 'Er moest dan ook een boedelscheiding komen. Dat ging dan bijvoorbeeld om de collectie van de bibliotheek en allerhande wetenschappelijke verzamelingen.'

Die verdeling was omstreven. De boeken die met een even nummer gecategoriseerd werden gingen naar de nieuwe Franstalige universiteit en die met een oneven nummer bleven in Leuven. 'Dat was een beetje een Belgenmop toen, maar achteraf gezien was dat eigenlijk een best pragmatische oplossing', vertelt Derez. Over de kostbare collecties van het archief delibereerden de Nederlandstaligen samen met de Franstaligen.

Het universiteitsarchief zelf bleef wel in Leuven: 'Al kregen de Franstaligen hier en daar wel een paar mooie stukken mee die ze mochten uitkiezen. Zo hebben ze het diploma van Léon Degrelle (*Waalse fascistische politicus tijdens de jaren '30, red.*) meegenomen, wat een beetje een rare trofee is.'

Trauma

Leuven Vlaams zou in Wallonië een trauma blijven, zegt Verleden: 'Franstaligen voelden zich verdreven uit de historische stad Leuven.' Desondanks zijn zowel de Franstalige universiteit als de KU Leuven financieel goed uit Leuven Vlaams gekomen.

'Na de splitsing van de universiteit is er onder premier Eyskens een herziening gekomen van het financieringsmodel', licht Verleden toe. 'De regering wilde de splitsing voor iedereen verteerbaar houden en heeft daarom de basisfinanciering voor de verschillende universiteiten gelijkgetrokken. Dat was in het voordeel van de vrije universiteiten, waaronder de universiteiten van Leuven en Louvain-la-Neuve.' ☺

Hervormde bachelors zorgen voor gemengde gevoelens

Dit academiejaar zijn de eerste studenten gestart in de hervormde bachelors van de faculteit Sociale Wetenschappen. Studenten zijn overwegend positief over de voordelen van het concept, maar wijzen op een soms gebrekkige uitvoering.

tekst: [Wolf France](#)

illustratie: [Célia Delandmeter](#)

Sinds dit jaar starten eerstejaarsstudenten Politieke wetenschappen, Sociologie en Communicatiewetenschappen aan een hervormde bacheloropleiding. Die hervorming maakte tabula rasa met het klassieke academiejaar. Ze deelt het jaar op in theoretische lesweken en meer praktische lab-weken. De faculteit Sociale Wetenschappen neemt met die doorgedreven hervormingsdrang een pioniersrol op zich.

Het eerste hervormde academiejaar loopt op zijn einde en studenten zijn volop bezig aan hun tweede lab-week. Het juiste moment om bij hen te horen wat zij van die hervorming vinden en wat er nog beter kan. De zestien studenten die aan *Veto* getuigden, zijn het over het algemeen eens met de meerwaarde die de hervorming kan brengen. Over de verdeling van het werk tijdens het jaar en de opdrachten die tijdens de lab-weken aan bod kwamen, zijn de meningen meer verdeeld.

Volgens vicedecaan Onderwijsbeleid Tim Smits zijn sommige punten van kritiek terecht. 'Maar eerstejaarsstudenten zullen altijd vinden dat ze te veel werk hebben', vervolgt hij. 'Daardoor zullen sommige studenten uitdaging missen, terwijl anderen vroeger in gang moeten schieten', gaat Smits verder.

Alternatief als onderscheid

Concreet zullen studenten in plaats van de traditionele dertien lesweken, maar negen weken theorie voorgeschoteld krijgen. Dat zorgt voor zuurstof zodat studenten hun tijd volledig kunnen steken in een geïntegreerde opdracht die hun vaardigheden aanscherpt. 'Het laat hen toe om de leerstof te herhalen en met elkaar te verbinden', aldus Smits.

'Zowel studenten als docenten voelen dat het werkt'

[Tim Smits](#), vicedecaan Onderwijsbeleid

Pedagogisch gezien worden die principes gekaderd als de 'STEPS-aanpak'. Dat kan heel letterlijk genomen worden: het semester wordt onderverdeeld in drie stappen. 'Maar we zien de zes semesters van de bachelor ook als cumulatieve stappen', voegt Smits toe. Dat model heeft de faculteit Sociale Wetenschappen niet uit de lucht gegrepen. Volgens Smits werd gekeken naar opleidingen uit het buitenland: 'Als lid van visitaties of via buiten-

landse docenten deden we inspiratie op.' Andere elementen werden dan weer overgenomen van de Nederlandse Universiteit van Twente.

Volgens Smits waren er zowel interne als externe redenen om de hervorming door te voeren. 'De faculteit heeft beslist om niet opnieuw met kleine stapjes te werken maar direct van een nieuw blad te vertrekken', vertelt hij. Als externe redenen geeft hij aan dat het marktaandeel van een aantal opleidingen aan het afkalven was en het werkveld aangaf dat er meer professionele skills aangeleerd mochten worden.

Maar de belangrijkste reden voor de hervorming was ongetwijfeld dat de faculteit Sociale Wetenschappen zich meer wilde onderscheiden van equivalente opleidingen aan andere universiteiten. 'Nu kunnen we potentiële studenten duidelijk maken dat ze naar ons moeten komen als onze aanpak hen bevalt', verklaart Smits.

Voordelen wegen door

Wanneer we Smits vragen de balans op te maken van het eerste jaar in het nieuwe systeem, antwoordt hij kordaat: 'Zowel studenten als docenten voelen dat het werkt.' De studenten die aan *Veto* getuigden, lijken die analyse te bevestigen. Bijna iedereen ziet in dat meer aandacht voor skills voordelen heeft.

'De examenresultaten zijn zeker niet slechter dan vorig jaar'

[Tim Smits](#), vicedecaan Onderwijsbeleid

Voor de aanvang van het traject werd verwacht dat de concentratie van opdrachten in een korte periode de werkdruk voor studenten zou verhogen en zo de al lastige blokperiode zou verlengen. Dat bleek niet het geval te zijn. Studenten geven aan dat het vooral de theorieweken zijn waarin het tempo gevoelig hoger lag. 'Tijdens de lab-weken was het veel rustiger', ondervond een student.

De blok werd daardoor voor veel studenten verlengd, maar op een positieve manier. 'Er heerst een sfeer dat de lab-weken al een soort blokperiode zijn. Als je snel je opdracht maakt, heb je een paar weken extra blok.' Een andere student ervaarde het effect daarvan: 'Door die "verlengde blok" had ik minder tijdsnood tijdens de examens.'

Al zijn niet alle studenten het daarmee eens. Elke richting van de faculteit heeft eigen lab-weken en die weken worden dus niet overal op dezelfde manier ervaren. Zo vond een student Communicatiewetenschappen dat er tijdens de lab-weken toch meer inspanningen gevraagd werden dan tijdens een gewone lesweek.

Smits voegt nog toe dat de lab-weken studenten moeten motiveren om vroeger in gang te schieten: 'Tegen het eind van de negen weken moet de leerstof al genoeg gekend zijn om aan de opdrachten te kunnen beginnen.' Al ervaart niet iedereen die druk op dezelfde manier: 'Sommige studenten lopen dan al tegen een achterstand aan, maar kunnen zo ook vroeger heroriëntering beginnen te overwegen.'

Communicatie kan beter

Net zoals de meeste studenten het eens waren over de voordelen, komen ook steeds dezelfde nadelen terug. Bijna iedereen wees op een gebrekkige communicatie: studenten zouden te laat weten wat van hen verwacht wordt en dat leidt tot onzekerheid. Eén student Politieke wetenschappen beschreef het zelfs zo: 'Het is een goed idee, met een slechte uitvoering.'

Smits schrikt wanneer hij dat hoort: 'Ik val uit de lucht. Ik denk dat we voor minstens twee van de drie opleidingen het leertraject van de lab-weken van bij het begin openstond op Toledo.' Hij maakt zich sterk zich dat in het begin van de lab-weken telkens de planning voor de volgende vier weken gecommuniceerd werd. Studenten geven aan dat ze dat te laat vinden.

'En als er voldoende uitleg is, blijven de taken vaag', vult een student Communicatiewetenschappen aan. Ze denkt dat docenten wel op de hoogte zijn van de hervorming, maar soms een sprintje moeten doen om mee te zijn met de leerstof. Een andere student verwoordt het sterker: 'Ik denk dat docenten zelf niet goed weten wat ze moeten doen.'

'Het is gewoon een ander systeem'

[Tim Smits](#), vicedecaan Onderwijsbeleid

Veel studenten klaagden ook over het tempo van de lesweken. Sommigen schoven als mogelijke reden naar voren dat de leerstof die vorig jaar in dertien weken werd gegeven nu in negen

weken zou gepropt zijn. Smits weerlegt dat: 'De lesinhoud is aangepast!' Die oefening was volgens Smits niet makkelijk, maar liet toe om opleidingen terug naar hun essentie te brengen.

Kiezen is verliezen

Zowel de voor- als de nadelen kunnen dus niet los worden gezien van de specifieke uitvoering aan deze faculteit en binnen de drie bacheloropleidingen. 'Het is gewoon een ander systeem', geeft Smits toe. Een student Politieke wetenschappen bevestigt dat: 'Het toont dat de faculteit openstaat voor verandering.'

'Sommige studenten kunnen nu vroeger heroriëntering beginnen te overwegen'

[Tim Smits](#), vicedecaan Onderwijsbeleid

Maar niet alle studenten die dit jaar gestart zijn, zijn fan van die veranderingsdrang. Eén student Politieke wetenschappen gaf zelfs toe door het systeem volgend jaar iets anders te gaan studeren. Smits ziet daar geen graten in: 'Het is prima voor mij als een student beseft dat een van de zovele andere opties in Vlaanderen beter geschikt is voor hem of haar.'

Dat alle docenten met de hervorming mee zouden zijn, vindt Smits ook wat overdreven: 'Ik durf daar mijn hand niet voor in het vuur te steken. Sommigen zullen denken dat het slechter is voor de studenten.' Bij de meeste docenten ziet hij echter enthousiasme. Hij verwijst daarvoor naar het duidelijkere onderscheid tussen theorie en praktijk: 'Nu kunnen we docenten vakken laten geven van het type waar ze goed in zijn.'

Onderwijs kort

Kort nieuws uit het onderwijslandschap.

tekst: [Wolf France](#)

Vlaanderen wil meer studenten laten starten aan opleiding Geneeskunde

De Vlaamse Regering wil vanaf academiejaar 2023-2024 meer studenten toelaten tot de opleiding Geneeskunde. In totaal zou ze 1.600 studenten willen laten starten, terwijl het aantal dit academiejaar nog op 1.276 studenten lag. Het is echter niet aan de Vlaamse regering, maar aan federaal minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke om die beslissing te nemen.

De reden dat er een quotum bestaat voor startende geneeskundestudenten is veelkleurig. Zo zou een te groot aantal afgestudeerde dokters de kostprijs van onze gezondheidszorg te veel de hoogte in duwen.

Om die verhoging van het quotum door te kunnen voeren, zou het voor 1 juni via een Koninklijk Besluit aangepast moeten worden. Dat is volgens de Vlaamse Regering nodig om jongeren die aan het toelatingsexamen wensen deel te nemen meer zekerheid te geven.

Niet iedereen schaaft zich achter de oproep van ministers Ben Weyts (N-VA) en Hilde Crevits (cd&v). Eerder in deze editie van *Veto* (p.6-8) meent Luc Sels dat het wel om een heel snelle verhoging van het quotum gaat. 'Men staat niet stil bij de kosten die dat meebrengt voor een opleiding', vindt de rector van de KU Leuven. Weyts beweert dat er vijftien miljoen euro extra naar de universiteiten zal gaan om die stijging op te vangen.'

Nieuwe regels rond aanpak grensoverschrijdend gedrag in het hoger onderwijs

Onderwijsminister Ben Weyts (N-VA) heeft een aantal knopen doorgehakt die tot een betere bescherming tegen grensoverschrijdend gedrag in het hoger onderwijs moeten leiden. De maatregelen kwamen tot stand in samenspraak met studentenvertegenwoordigers en de hogeronderwijsinstellingen.

Zo komt er in elke hogeschool of universiteit een centraal register van alle meldingen rond grensoverschrijdend gedrag. Die centrale registratie moet patronen sneller zichtbaar maken. Weyts maakt zich sterk dat er eveneens een duidelijker statuut komt voor vertrouwenspersonen voor studenten.

Het centraal register dat aan elke instelling zal bestaan, is niet het centraal meldpunt waar al jaren sprake van is. Vlaamse ministers Ben Weyts en Zuhal Demir (N-VA) geven aan daar werk van te blijven maken.☺

Veto's grote zomergids

Van concerten en picknicks tot wielervedstrijden en springkastelen: er valt heel wat te beleven in Leuven deze zomer. *Veto* stelde een zomergids op voor al wie in juli en augustus geen andere oorden opzoekt.

'Leuven in de zomer zal wel saai zijn zonder al die studenten.' Het is een gedachte die snel opduikt, maar niets is minder waar. Leuven bruist van het leven tijdens de zomermaanden.

Iedereen van binnen en buiten de ring, jong en oud, komt samen en geniet twee maanden lang van alle activiteiten die Leuven te bieden heeft. Nog nooit zag je de stad zo opleven met oneindig veel ambiance, mensen en muziek. Haal het beste uit je vakantie met deze Leuvense zomergids.

Juli: de maand voor muzikliefhebbers

1 juli, Lemme Live: Om de maand met een knaller in te zetten, kan je terecht op het festival Lemme Live, georganiseerd door Scouts Sint-Paulus. Naar goede gewoonte kan je op het Lemmekesveld genieten van zeer diverse muziek op drie verschillende podia en proeven van een uitgebreid aanbod lekkernijen. Op de door bos omringde Castle Stage en de Main stage word je ondergedompeld in live muziek van zowel lokale als internationale bands.

Dit jaar kan je onder meer groovy muziek verwachten van Adja, een Brusselse opkomende artieste die zich verdiept in jazz, soul en gospel, en ONHA, een jonge Luikenaar die zich laat inspireren door de genres Jazz, Funk en Blues. Op het derde podium, de Hidden Dub Forest, word je ook dit jaar weer omringd door de reggae en dub muziek van Dambala Soundsystem.

Naast het diverse aanbod van muziek geniet je ook van een uitgebreide wereldkeuken met onder meer nacho's, frietjes en hamburgers. Ike leeftijd kan zich uitleven door het springkastelen, een circusworkshop en een ouderbar. Koop zeker op tijd je tickets via het Facebook-evenement, want ze worden steeds duurder!

Prijs: first wave €9, second wave €11, final wave €13

2 juli, Picknick met kledingswap: Na het feestje op Lemme Live kan je je begeven naar een picknick met kledingswap in park De Bruul. Het concept spreekt voor zich: je verzamelt een aantal kledingstukken of accessoires die je niet meer draagt, maar waarmee je iemand anders wel nog gelukkig kan maken. Daarnaast breng je ook een kleine snack of drankje mee voor de gedeelde picknick.

Tijdens de picknick worden alle spullen uitgestald. En dan begint het! Nu mag je gewoon nemen wat je aanstaat, onafhankelijk van hoeveel items je zelf meebracht. Zo wissel je die kleren van onderin je kleerkast om naar je nieuwe favoriete rok of sweater, en dat allemaal terwijl je geniet van hapjes. Op het Facebook-evenement kan je aangeven welke snack je meeneemt.

Prijs: gratis

7 juli, start van Het Groot Verlof: Op vrijdag 7 juli gaat Het Groot Verlof officieel van start. Dat is de overkoepelende naam voor alle evenementen die georganiseerd worden door stad Leuven in de zomermaanden. Op het exacte programma moeten we nog even wachten, maar de grote lijnen kunnen we je al meegeven!

7, 14 en 21 juli, Beleuvenissen: Hét evenement van de zomer in Leuven. Drie vrijdagen na elkaar kan je genieten van verschillende gratis muziekoptredens en live dj-sets op je favoriete pleinen, waaronder de Grote Markt, de Oude Markt, de Vismarkt en het Hogeschoolplein.

tekst: *Jana Vanderper*
beelden: *Tine Deleu*

Op de kleinere pleinen kan je genieten van verschillende dj's die een hele avond lang de ene schijf na de andere draaien. Hier kan je de dansbenen eens goed losgooien. Op de grotere pleinen kan je terecht voor de live muziekoptredens.

Op 21 juli komt STIKSTOF naar de Oude Markt

Voor de Beleuvenissen van dit jaar werden al twee namen bekendgemaakt. Op 14 juli kan je op de Oude Markt genieten van ongelooflijk veel liefde met de klassieker *Ik hou van u* van Noordkaap. De week erna komt de Belgische hiphopband, STIKSTOF naar de Oude Markt. Dat betekent helemaal losgaan met Zwangere Guy, Jazz Brak, Astrofisiks en DeeJay Vega, op harde schijven zoals *GELE BLOKKEN* en *FRONTAL*.

Prijs: gratis

22 juli, Leuven Zingt: Als je je stem tegen dan nog niet kwijt bent, kan je opnieuw terecht op de Oude Markt voor de 21ste editie van Leuven Zingt. Hier kan je één avond lang in de zomerse buitenlucht de beste nummers uit je collectieve muziekgeheugen meezingen.

Verwacht oneindig veel polonaises, alle handjes in de lucht en plat Leuven dialect

Indien je geheugen je even in de steek laat, zijn er ook muziekboekjes te verkrijgen waarin je de teksten kan terugvinden. Met een frisse pint in de hand is ambiance gegarandeerd!

Prijs: gratis

27-30 juli, M-idzomer: In de tuinen van Museum M organiseren Het Depot en Museum M een multidisciplinair festival voor echte muzikliefhebbers. Je kan hier genieten van muziek uit alle genres van onder andere José González, Suzanne Vega, Thurston Moore Group, DAAN, Marble Sounds, Calicos, en Alela Diane. Er zal een foodcorner aanwezig zijn met snacks voor groot en klein.

Prijs: €34

28 juli, Leive Vloms: Wil je in juli nog een keer volledig uit je dak gaan? Dan kan je voor een laatste keer deze maand afzakken naar de Oude Markt voor het enige echte Leuvense Schlagerfestival.

Je mag oneindig veel polonaises verwachten, alle handjes in de lucht, plat Leuven dialect en de crème de la crème van de Vlaamse schlagermuziek. Kanjers zoals De Romeo's, Luc Steeno, Sam Gooris, Bart Kaell en Laura Lynn waren op de vorige edities al aanwezig. Het is nu nieuwsgierig afwachten wie er dit jaar de revue passeert.

Prijs: gratis

Augustus: de maand voor levensgenieters

6 augustus, Hapje-Tapje: Op de culinaire hoogdag van Leuven, Hapje-Tapje, zetten alle restaurants in en rond de Muntstraat en de Grote Markt een standje buiten met hapjes die jij kan proeven. Zo wordt er doorheen Leuven een parcours opgesteld dat je kan aflopen om bij alle standjes de hapjes uit te proberen.

Tijdens de traditionele barmannenrace leggen barmannen en -vrouwen een parcours af met een plateaus vol pinten

Op deze dag kan je eindelijk proeven van alle specialiteiten die nieuwe restaurants in Leuven aanbieden en weet je meteen waar je de volgende keer moet gaan eten. Naast het hapjesparcours kan je ook op de Oude Markt terecht voor een biermarkt vol sfeer en optredens. Café's plaatsen grote tapinstallaties buiten om zo veel mogelijk pintjes te tappen voor alle bierliefhebbers.

Voor nog wat extra ambiance wordt de traditionele barmannenrace georganiseerd, waarin barmannen en -vrouwen kunnen strijden voor de beker door een parcours af te leggen met een plateau vol pinten. Nog niet overtuigd? Het evenement werd een aantal jaar geleden bekroond

tot een van de tien beste Belgische foodfestivals, zeker niet te missen dus.

Prijs: afhankelijk van het standje (€, €€)

11 en 12 augustus, Half Oogst: Het laatste event van Het Groot Verlof is aangebroken. Half Oogst is een *urban weekend* vol soul, hiphop, reggae en dansmuziek georganiseerd door de stad Leuven op de Grote en de Oude Markt. Grote namen zoals Coely en Max Romeo stonden vorig jaar op het podium waardoor de verwachtingen voor dit jaar hoog liggen.

Sister Sledge werd reeds aangekondigd. Haar ken je zeker en vast van de welbekende schijven *We Are Family* en *He's the Greatest Dancer*. Voor de andere bekendmakingen moeten we nog even op het puntje van onze stoel blijven zitten.

Na deze spetterende performances wordt het podium op de Grote Markt afgebroken en zal het wachten zijn tot de zomer van 2024 voordat je weer zo kan genieten van Leuven op zijn best.

Prijs: gratis

15 augustus, Tour of Leuven-Memorial Jef Scherens: Bij de maand van de levensgenieters hoort ook de bezichtiging van de Tour of Leuven-Memorial Jef Scherens, een jaarlijkse wielervedstrijd die georganiseerd wordt in het hartje van Leuven en omstreken.

Als supporter sta jij aan de kant van de weg met duizenden andere supporters, in het *zonneke* met een pint in de hand, mee te brullen naar de wielrenners die passeren. Voor de bekendmaking van het parcours en de deelnemers blijft het nog even afwachten.

Vorig jaar deden sterke ploegen mee zoals Quick-Step-Alfa Vinyl, Team DSM, Alpecin-Deceuninck en Lotto Soudal. Benieuwd wie de Belg Victor Campenaerts dit jaar zal opvolgen als winnaar.

Prijs: gratis

Zomerterrasjes

☞ **Het Strand:** Een strandgevoel in het centrum van de stad, dat krijg je bij Het Strand. Hier eet je uitsluitend vegetarisch, met als aanrader Libanees flatbread met hummus, geroosterde aubergine, rode ui en portobello. (€€)

☞ **Bar Stan:** Kom ontbijten, lunchen, brunchen of dineren op het terras van de buurtbar en proef hier de beste vegetarische groentelagsagne van Leuven. (€€)

☞ **Optimist:** Eens zin in wat anders, dan ben je bij de Optimist aan het juiste adres. Hier proef je gerechten van over de hele wereld in de vorm van foodsharing. Kom zeker op tijd want het restaurant zit snel vol! (€€)

☞ **Bar del Sol:** Onder gele parasols en gekleurde lampjes kan je op dit kleine terrasje naast het Groot Begijnhof genieten van een drankje en een hapje. De tortillachips zijn een aanrader. (€€)

☞ **dewerf:** De welbekende trekpleister voor studenten zit ook in de zomer stampvol. Geniet in de volle zon van die *oh zo lekkere* wraps, kannen Somersby en dessertjes. (€)

Abel Romkes
Achilles Van Gestel
Alma Schurmans
Amber Sels
Anastasia Arnhold
Andreas Vandingenen
Anke Neys
Anna Claes
Anna Neyens
Anne-Leen Declercq
Arno Faggio Del Giglio
Artem Knyazev
Bavo Nys
Ben Salaets
Benno Debals
Bernard Tant
Bruno De Waele
Camiel Demollin
Cath Hermans
Catharina Longin
Célia Delandmeter
Celine Vandeweghe
Céline Verellen
Corneel Claeys
Daphne Van Damme
Eef Pannekoek
Elena Amore
Elias Fret
Elien Stouten
Elien Vandermeersch
Eline Vanmarsenille
Elisabeth Ooghe
Elise Renckens
Ella Hermans-Stasik
Emilia Van Droogenbroeck
Emilie de la Motte
Emily Lewis
Emma Devillé
Emma Nollet
Eva Coppens
Eva Goubert
Evelien Van Haegenborgh
Femke Beutels
Femke Van Crombrugge

Florelie Soete
Freya Caris
Gaëlle Delandmeter
Giel Bosmans

Lara Lismont
Lara Turgut
Laura Van Cutsem
Leander Huysman

Iedereen maakt veto

Greg Hume
Hannah Smets
Hebe Boerhout
Heike Ostijn
Helena Van Schelvergem
Ida De Boodt
Jan Costers
Jana Vanderper
Jasper Snoeys
Jelle Dehaes
Jeremy Van Weyenbergh
Joanna Wils
Jolien Vandoorne
Julie Geudens
Julie Gheeraert
Justine Timmermans
Kaat Verschuere
Kasper Nollet
Kimia Anousheh
Laita Caris

Lena de Wolf
Lenne Schoenmakers
Liesel Beyens
Lina Farhi
Linde Verstraeten
Lisa De Witte
Liza Imagojeva
Liza Maylan
Lore Meesters
Maja Heylebosch
Manon Cools
Margot Vandenbroucke
Margot Winters
Marie Coppens
Marie Wagemans
MARIKE AERTS
Marjolein Petit
Matzu
Maud Reekmans
Medha Sankar
Miette

Mikhael Efmenko
Mira Caris
Morgane Van Aerschot
Nathan Verbelen
Océane Vermeiren
Pascal Beyer
Paul Diallo
Paula Runiewicz
Rachel Poels
Robbe Govaerts
Robin Geukens
Rosalie Krijl
Rune De Wachter
Sarah Maesen
Sarah Van den Borren
Saskia Vancoppenolle
Shari Poppe
Sharon Poppe
Shira Christoffels
Sigrid Justens
Simen Jacobs
Simon Sterck
Simon Tibo
Sjerenö Cörvers
Sousanna Zacharian
Stan Spruyt
Stef Janssens
Stephan Claes
Thomas Aboucaya
Thomas Maes
Thor Deyaert
Tijs Keukeleire
Tine Deleu
Victoria Casteels
Viktor Flamand
Vincent De Vocht
Wesley Donders
Wolf France
Wyome De Cleer
Xhoana Memçaj
Yanthe Penne
Zaura Van Eekert
Zoë De Rycke

Heer Duizendpoot

tekst: [Anne-Leen Declercq](#)
illustratie: [Anne-Leen Declercq](#)

Het paar zat nog even op het grasveld, deed dan zijn tweeduizend laarzen weer een voor een aan, met de grootste zorgvuldigheid om geen steentjes tussen zijn sokken en schoeisel te krijgen, en groette elkaar zwaaiend gedag voor ze zich gereed maakten een volgende sprong naar weer een volgende planeet te pogen.

'Nou... Dat was een aangenaam kennismaken!', kirkde Juffrouw Poot.

'Insgelijks! Het was me een waar genoegen!', sprak Heer Duizendpoot haperend. Wat jammer dat ze alweer gedag zouden zeggen!

Net voor ze wegsprongen, schoot hem nog wat te binnen. 'Juffrouw Poot! Ik bedacht me, nou ja, het is misschien niet gepast nog meer vragen het heelal in te sturen, aangezien het al zo vol zit met vragen, u begrijpt het wel, maar... Ik vroeg me dus af', stotterde hij, bang dat het universum op springen stond en deze ene vraag de allerlaatste zou kunnen zijn.

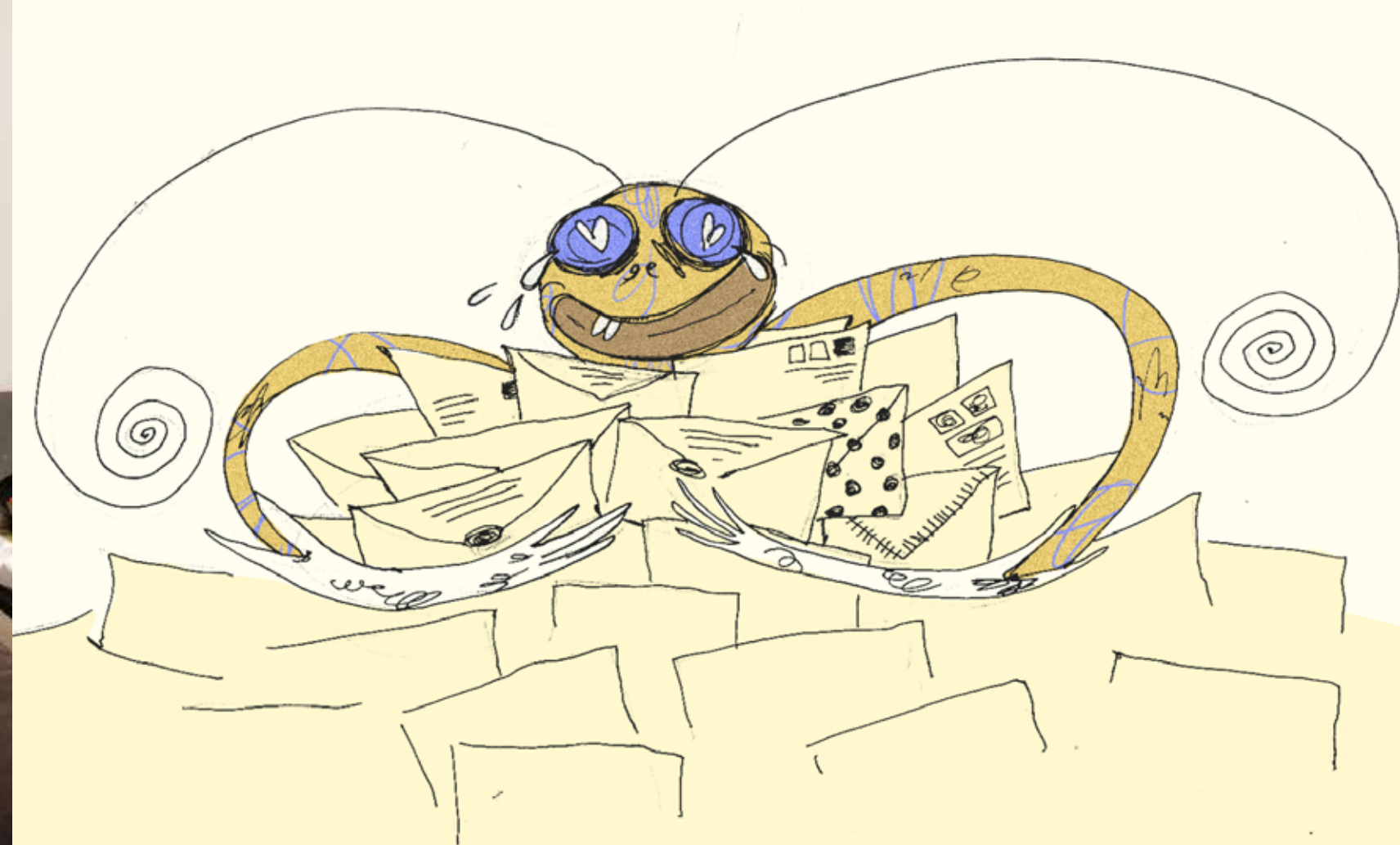
'Ik vroeg me dus af of er in de ruimte, nou ja, postkoeriers zijn? Ik stuur namelijk geregeld een brief die leegheid in, zo hop snel die donkere leegheid in, en vroeg me af of die wel ooit thuis zouden aankomen.'

Nu was het Meijuffer Poot haar beurt om met grootse ogen te staren naar haar nieuwe oude vriend.

'Oh ja! Maar ja! Tuurlijk ja! Gelukkig dat je dat nog zegt, of ik was het helemaal vergeten!', tierde ze terwijl ze halsoverkop haar laarzen weer begon uit te smijten. Ze vlogen elke kant op en kaatsten zwaartekrachtloos door de lucht. Uit de twintigste laars haalde ze een brief, uit de vierhonderzevenenzestigste nog twee en ten slotte vond ze nog enkele cadeautjes, netjes met een strik verpakt, in laars zeshonderdvijventwintig. Ze overhandigde de pakketjes aan Heer Duizendpoot.

'Van bij jou thuis', zei ze, 'en ja, post, die is er hier ook!'

Wil jij Heer Duizendpoot ook een brief sturen? Stuur hem dan een scan via het mailadres annestreepjeleen@gmail.com!

Bedankt aan iedereen die dit jaar
aan Veto heeft meegewerkt!

Zomer in Beeld

Nieuwe bloedtest moet leverontsteking sneller opsporen

Onderzoekers van de KU Leuven ontdekten dat de longen van 70-plussers nog bruikbaar zijn als donorlongen. Je kan ook deelnemen aan de Scriptieprijs en PhD Cup en Isabel Beets wint de Baillet Latour Biomedical Award.

tekst: Heike Ostijn
illustratie: Freya Caris

Neem deel aan de Scriptieprijs en PhD Cup!

Ook dit jaar worden er laatstejaars bachelor- en masterstudenten gezocht om deel te nemen aan de Vlaamse scriptieprijs. Deelnemen kan tot en met 1 oktober door een vlot leesbaar Nederlandstalig journalistiek artikel in te zenden samen met je scriptie. Er zijn naast de hoofdprijs van €2500 ook enkele deelprijzen te winnen, zoals de Eos- en Bachelorprijs.

Studeerde je de voorbije twee jaar af als doctor? Dan kan je deelnemen aan de Vlaamse PhD Cup. Tot en met 7 juli kan je je inschrijven, waarna 16 onderzoekers een mediatraining krijgen om te leren hoe ze hun onderzoek voor een breder publiek kunnen brengen. In de finale op 19 oktober moeten de jonge onderzoekers hun onderzoek in drie minuten kunnen pitchen.

De ingediende onderzoeken dingen mee naar grote prijzen in verschillende categorieën. Maar belangrijker, de wedstrijden willen onderzoek dat normaal gezien verdwijnt in archieven onder de aandacht brengen van een breder publiek, uitgevers en de pers.

PhD Cupwinnaar van 2022 Eline Lievens vindt dat wetenschapscommunicatie een onderdeel zou moeten zijn van elk onderzoek: 'Wat is de waarde van je onderzoek, als je resultaten niet tot bij je doelpubliek geraken?', zegt ze op de website van de PhD Cup.

Bloedtest spoort leverontsteking en -cirrose sneller op

Wetenschappers aan de KU Leuven en de Newcastle University hebben een nieuwe test ontwikkeld om leverontstekingen en -cirrose te detecteren.

Die kunnen het gevolg zijn van niet-alcoholische leververvetting (NAFLD), een chronische aandoening waar mensen met obesitas of overgewicht aan kunnen lijden. Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie heeft bijna 60% van de Europese volwassenen en een op de drie kinderen overgewicht.

De nieuwe test kan via eiwitten in het bloed de graad van ontsteking bepalen. Die methode is minder invasief en goedkoper dan de gebruikelijke biopsie. Zo kan de ziekte vroeger gediagnosticeerd worden en de behandeling opgestart worden voordat er onherstelbare schade ontstaat. De studie verscheen in het tijdschrift *Nature Metabolism*.

prof KU Leuven wint Baillet Latour Biomedical Award

Professor Isabel Beets van de KU Leuven is de winnaar van de Baillet Latour Biomedical Award. Daarmee haalt ze vijf jaar aan onderzoeksfinanciering ter waarde van een miljoen euro binnen voor haar project 'Ontcijferen van de neuromodulatie van leren en geheugen'.

Beets leidt een eigen onderzoeksgroep, die onderzoek voert naar de moleculaire basis van hersenplasticiteit. Ze probeert te achterhalen op welke manier onze hersenen precies leren en vergeten. Chemische stoffen – zogenaamde boodschappermoleculen – zijn werkzaam in onze hersenen tijdens het leerproces en dragen bij tot de vorming van het geheugen.

Om die moleculen te kunnen bestuderen, neemt Beets het brein van de rondworm *Caenorhabditis elegans* onder de loep. Die heeft vergelijkbare boodschappermoleculen met de mens, die ook manipuleerbaar zijn voor wetenschappelijk onderzoek.

Professor Beets zal met de financiering van de prijs verder onderzoek doen naar de precieze rol van de boodschappermoleculen in het geheugenproces.

Het fonds Baillet Latour wil de carrières van

jonge Belgische onderzoekers in de biomedische wetenschappen ondersteunen met de geldprijs van een miljoen euro om het winnende onderzoek voor de komende vijf jaar te financieren. Het is nog maar de tweede keer dat de Baillet Latour Biomedical Award werd georganiseerd.

Longen van senioren ook bruikbaar als donorlongen

Onderzoekers van de KU Leuven en UZ Leuven toonden recent aan dat donorlongen van 75-plussers zowel op korte als lange termijn even goed werken als jongere longen. Dat is goed nieuws, want daardoor kan de wachttijd voor patiënten op een donorlong verminderen. Die is sinds de coronacrisis opgelopen van zeven à acht maanden naar twaalf maanden, onder andere doordat het aantal donoren in Europa afnam.

Het nieuwe onderzoek kwam er aan de hand van een vergelijkende studie tussen patiënten met oudere donorlongen en patiënten met jongere donorlongen. Belangrijker dan de kalenderleeftijd van de donor, is de biologische leeftijd van het longweefsel, benadrukt transplantatiechirurg Laurens Ceulemans in het *Nieuwsblad*. Het onderzoek verscheen in het wetenschappelijk tijdschrift *Annals of Surgery*.³

Waar is de diversiteit in handboeken geneeskunde?

Al enkele jaren woedt het debat over het gebrek aan diversiteit in handboeken en lesmateriaal geneeskunde. Enkele initiatieven brengen daar langzaam verandering in, maar er is nog een lange weg te gaan.

Wist je dat acne bij mensen met een donkere huidskleur sneller een litteken vormt dan bij witte mensen? Of dat blauwverkleuring bij zuurstoftekort minder goed zichtbaar is bij zwarte mensen? Waarschijnlijk niet, en dat zal ook nieuws zijn voor studenten Geneeskunde en zelfs werkzame artsen.

Volgens Fatou Touré, huisarts in Anderlecht, is er dan ook een gebrek aan kennis bij Belgische artsen over hoe bepaalde ziektesymptomen zich uiten op een donkere huidskleur. 'Patiënten met een Afrikaanse afkomst krijgen bijvoorbeeld minder snel pijnstillers, pas later een diagnose of zelfs de foute diagnose, omdat ze niet serieus genomen worden of omdat artsen niet de juiste kennis hebben', zegt Touré. 'Mijn collega's vragen mij vaak om advies over patiënten met een donkere huidskleur.' Ze is lid van Etnozorg, een recent werkgroep die recent werd opgericht om diversiteit in de gezondheidszorg te bevorderen.

'We staan er soms niet bij stil dat dermatologische aandoeningen zich anders uiten op mensen met een niet-witte huidskleur'

Salem Temesgen, student Geneeskunde KU Leuven

Het handboek *Mind the Gap* riep in 2020 op om het curriculum in het Verenigd Koninkrijk te dekoloniseren, zodat toekomstige dokters beter opgeleid zouden zijn om symptomen te herkennen op donkere huidskleuren. Daarvoor verzamelde het afbeeldingen met voorbeelden en herzag het beschrijvingen die ervan uitgaan dat de patiënt wit is. Twee jaar geleden eiste ook belangengroep UNDIVIDED dat de KU Leuven het lesmateriaal van de universiteit, inclusief dat aan de faculteit Geneeskunde, zou dekoloniseren.

'In mijn eigen opleiding waren bijna alle foto's en medische illustraties van witte mensen', zegt Touré. 'We leerden niets over dermatologie voor mensen met een donkere huidskleur.' Salem Temesgen, student geneeskunde aan de KU Leuven, beaamt het gebrek aan diverse voorbeelden. 'We staan er soms niet bij stil dat dermatologische aandoeningen zich anders uiten op mensen met

een niet-witte huidskleur. Het wordt soms wel vermeld in de lessen, maar niet op een systematische manier.'

Representativiteit

Het gebrek aan diversiteit in het lesmateriaal is ook een kwestie van representativiteit. 'Geneeskunde is nog heel wit: er zijn weinig zorgprofessionals, docenten en studenten met een andere huidskleur', zegt Touré. 'Door enkel maar voorbeelden te laten zien van witte mensen in de les, worden witte mensen ook onbewust neergezet als de norm.'

'Zwarte mensen zijn ondervertegenwoordigd in de handboeken en op PowerPoint-slides'

Salem Temesgen, student Geneeskunde KU Leuven

'De maatschappij wordt steeds diverser, maar dat spectrum aan huidskleuren zien we niet terug in de les', zegt Temesgen. 'Veel studenten geneeskunde groeien niet op in een omgeving met veel diversiteit. Die studenten zouden er mee in contact komen via het lesmateriaal en de handboeken. Zo worden ze uit hun bubbel gehaald.'

Toch komt er geleidelijk verbetering volgens Touré. 'Recente initiatieven gaan de goede kant uit', zegt ze. 'Studenten HAIO (*huisarts in opleiding, red.*) kunnen kiezen voor een keuzevak over dermatologische aandoeningen op een donkere huidskleur en er bestaat ook een richtlijn voor zorgprofessionals.' Volgens haar beginnen mensen zich bewust te worden van de problematiek.

Temesgen ziet in haar lessen ook steeds meer voorbeelden. 'Het zou fout zijn om te zeggen dat er geen initiatieven bestaan. Sommige handboeken of PowerPoint-slides bevatten af en toe een afbeelding van een zwarte persoon. Maar we blijven ondervertegenwoordigd.'

Divers KU Leuven?

Petra De Haes, professor dermatologie aan de KU Leuven, bevestigt dat ze zich aan de faculteit sinds twee jaar geleden bewust zijn van het gebrek aan diversiteit. 'We hebben toen een gesprek gehad onder docenten over het feit dat afbeeldin-

gen van diverse mensen weinig voorkomen in onze lessen en dat we voornamelijk witte mensen opleiden', zegt ze. 'Sindsdien proberen we meer illustraties van niet-witte patiënten te tonen om het bewustzijn te creëren dat symptomen soms moeilijker te herkennen zijn, maar ook als een teken van respect naar studenten van kleur.'

'Minstens dertig procent van de afbeeldingen zou van mensen van kleur moeten zijn'

Veerle Smit, medeoprichter Compendium Geneeskunde

Ook professor ziektemechanismen aan de KU Leuven, Geert Carmeliet, probeert meer diverse afbeeldingen in haar lessen te tonen. 'Ik toon niet voor elk symptoom afbeeldingen van mensen met een andere huidskleur. Maar als huidskleur een impact heeft op de diagnose, vermeld ik het wel

Een van de meer inclusieve medische illustraties voor Compendium Geneeskunde.

in de les', zegt ze. 'Misschien zouden we wel meer kunnen doen.'

De opbouw van een verzameling diverse afbeeldingen om tijdens colleges te tonen gebeurt niet van de ene dag op de andere, waarschuwt De Haes. 'Die zijn afkomstig van patiënten van ons ziekenhuis, die *informed consent* moeten geven voordat wij ze mogen gebruiken.' Daarnaast is er volgens haar te weinig tijd in de basisvakken dermatologie om studenten volwaardig op te leiden. 'We zouden nooit een examenvraag stellen waarbij studenten een symptoom moeten kunnen herkennen op de huid van een zwarte patiënt', zegt De Haes. 'Je zou tot minimaal zes uur extra les nodig hebben om dat goed te kunnen doen.'

Compendium Geneeskunde

Ook de producenten van handboeken beginnen na te denken over hoe ze de inhoud ervan inclusiever kunnen maken. Uitgeverij Compendium Geneeskunde was van oorsprong een studenteninitiatief dat handboeken en pockets over de gezondheidszorg voor en door studenten uitbracht. Inmiddels zijn die ook populair bij huisartsen en andere zorgverleners in het werkveld. Maar tot nu toe waren die, net zoals andere handboeken, niet representatief voor de diverse wachtkamers van artsen. Een snelle check in de Acco toont aan dat zo goed als alle foto's en medische illustraties in de pockets van Compendium Geneeskunde momenteel van witte mensen zijn.

'Je bent als dokter verplicht om iedere patiënt op een evenwaardige manier te behandelen'

Veerle Smit, medeoprichter Compendium Geneeskunde

'We zijn geïnspireerd geraakt door de illustratie van een zwarte zwangere vrouw die geneeskundestudent Chidiebere Ibe gemaakt', zegt Romée Sniijders, een van de oprichters van Compendium Geneeskunde. Medeoprichter Veerle Smit vult aan dat dit het moment was waarop ze zich realiseerden dat veel van de afbeeldingen in hun boeken niet inclusief waren. 'We zijn daarop begonnen te onderzoeken wat representatief zou zijn voor de patiënten die Nederlandse en Belgische artsen zien in hun spreekkamers. Daaruit blijkt dat minstens dertig procent van de afbeeldingen van mensen van kleur zou moeten zijn om de handboeken representatief te maken.'

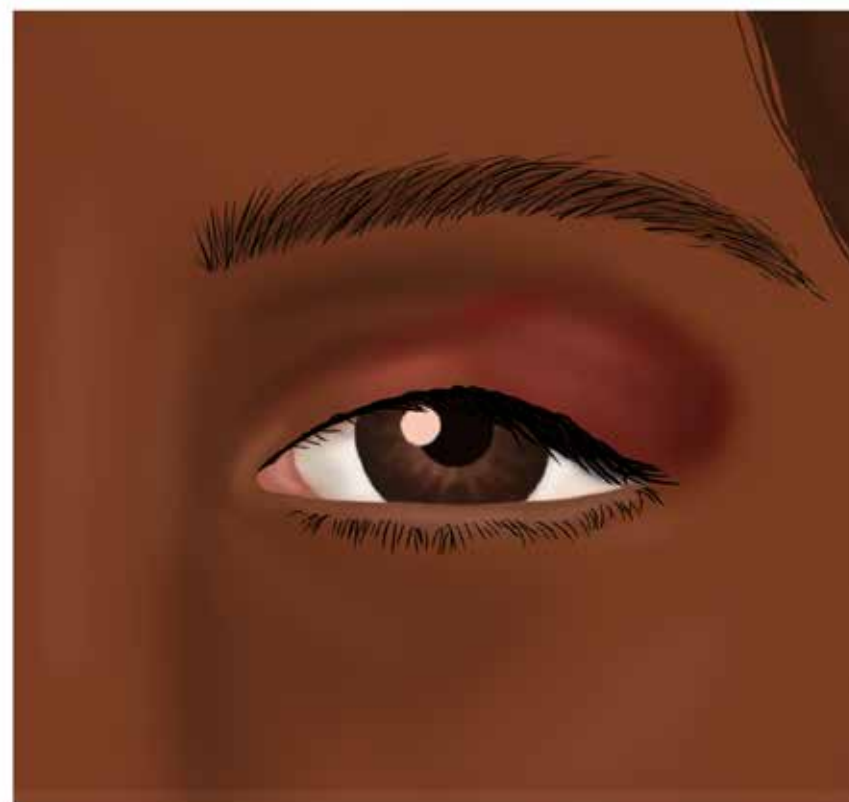
Met behulp van een panel experts in diversiteit en inclusie, en geneeskundestudenten die bezig zijn met het onderwerp, zijn ze al anderhalf jaar bezig met het diverser maken van hun handboeken. 'We laten nieuwe inclusieve afbeeldingen maken en integreren onderzoek dat rekening houdt met mensen van kleur. We ambiëren om zo binnen een aantal jaar al onze titels inclusiever te maken', zegt Smit. Momenteel zijn al vier van de vernieuwde pockets op de markt. Ook is er een gratis cursus over inclusieve geneeskunde beschikbaar op hun website. 'Die blijven we ook updaten met wat we leren tijdens het inclusiever

maken van onze boeken.'

De aankondiging dat Compendium Geneeskunde hun handboeken inclusiever maakt, maakt heel wat reacties los bij zowel studenten als artsen van kleur. 'We kregen berichten dat zij zich tot nu toe amper herkenden in medische illustraties', zegt Sniijders. 'Andere artsen meldden ons ook dat ze een gebrek aan kennis hadden over hoe bepaalde symptomen tot uiting komen op een niet-witte

huidskleur, maar zich er nu wel bewust van zijn.'

Door hun eigen inspanningen om hun boeken diverser te maken en door de online cursus hopen ze hun collega-artsen te inspireren. 'Het is een wake-upcall voor ons allemaal om ons verder te verdiepen in het onderwerp', besluit Smit. 'Uiteindelijk ben je als dokter verplicht om elke patiënt op een evenwaardige manier te behandelen.' ☺

Meer inclusieve illustratie van de oogandoeningen dacryocystitis en dacryoadenitis voor Compendium Geneeskunde.

But in the end we are never always and we without never that don't allow us to reunite

De

1			1	1			0
	0		1			1	
						1	
0	0		1				0
					1		
		1	1			0	
						0	
		1	1				1
					0		1
				1			

Binaire puzzel

- Vul elk vakje in met een een of een nul.
- Iedere rij moet hetzelfde aantal enen en nullen bevatten.
- Er mogen niet meer dan twee dezelfde cijfers naast elkaar staan.

2		5						9
			9		5			
7				8				1
6		9						
		2	5					1
5		4	6		7	2		
				4		9	8	
			3					
							7	5

Sudoku

- Elke rij, elke kolom en elk vak vul je met de cijfers van 1 tot 9.
- Elk cijfer mag slechts één keer gebruikt worden per rij, kolom of vak.

			2	2	3		3	3	
		2				1		1	
		1	1		2	0	1		1
	3		3			0	1		2
			1	2	3	2			2
		3		2				2	2
2	2	3	1			2	2		
3					2	1		1	0
2	1	2			2		2	2	
									2

Slitherlink

- Het doel is om kruispunten te verbinden zodat de waarde van elk cijfer gelijk is aan het aantal streepjes (links) dat er rond staat.
- Niet alle punten moeten gebruikt worden.
- Lege vakjes (zonder nummer) mogen met gelijk welk aantal streepjes omgeven zijn.
- De slitherlink is af wanneer er een lus gevormd kan worden zonder kruisingen of aftakkingen.

Antwoorden Veto 11

9	2	8	1	7	3	5	6	4
3	5	1	6	4	2	9	8	7
6	4	7	8	9	5	1	3	2
5	1	4	9	3	8	2	7	6
8	6	2	4	5	7	3	1	9
7	9	3	2	1	6	4	5	8
1	8	6	5	2	9	7	4	3
4	3	9	7	8	1	6	2	5
2	7	5	3	6	4	8	9	1

0	1	1	0	1	0	0	1	0	1
1	0	0	1	1	0	1	0	0	1
1	0	0	1	0	1	1	0	1	0
0	1	1	0	1	1	0	1	0	0
0	1	0	1	0	0	1	1	0	1
1	0	0	1	1	0	1	0	1	0
1	0	1	0	0	1	0	1	1	0
0	1	0	1	1	0	0	1	0	1
0	1	1	0	0	1	1	0	1	0
1	0	1	0	0	1	0	0	1	1

3	3	3	3	1	0		3		
		1		0	2				
2				1	2		2		
3	1	2	0	2	2	2	1	3	
	3		2			3	2		
				2				3	3
						3		2	
				2	2			3	
				2	2	3	1		
1	3		2					3	

Gevierendeeld: Noord-Afrikaanse culturen in geanimeerd borduurwerk

In 'Gevierendeeld' vieren we de kunst, maar vooral ook de kunststudenten. Ze vertellen over hun creatieve carrière en inspiratiebronnen. Fayrouz studeerde net af als animator en creëert in haar werk bewegend borduurwerk.

tekst: [Anne-Leen Declercq](#)
beelden: [Fayrouz](#)

'Al van kinds af aan kijk ik erg graag naar tekenfilms. Dat is ook het moment waarop ik ben beginnen te tekenen en waaruit die passie voor animatiefilm is gegroeid. Na het bekijken van al die tekenfilms merkte ik op hoe normaal het was om moslims en Arabieren uit de MENA-regio af te beelden vanuit een westerse blik', begint Fayrouz.

Een Midden-Oosten vol buikdanseresen en harems

Ze zag hoe deze mensen negatief en homogeen werden afgebeeld op basis van stereotypen en vooroordelen. 'Moslims en Arabieren waren telkens weer terroristen, leefden altijd armzalig en temidden van oorlog, altijd met harems en onderdrukte vrouwen, steeds met menig buikdanseres in de achtergrond, niet te missen scènes met in wit gehulde mannen rijdend op kamelen in woestijnen, de ene onbeschaafde maatschappij na de andere...'

'Ik wil niet langer vertrekken vanuit mijn kritiek op het oriëntalisme, maar wel vanuit mijn liefde voor de culturen uit Noord-Afrika'

Zulke stereotiepe karakteriseringenvond Fayrouz ook terug in andere vormen van media: jeugdboeken en videogames zoals *Prince of Persia* staan er vol mee. 'Toen leerde ik Edward Saïds *Oriëntalisme* kennen. In dat boek definieert hij het fenomeen en gaat hij dieper in op het ont-

staan van de westerse blik op het Oosten vanuit verschillende invalshoeken: de politiek, de geschiedenis en de cultuur.'

Al die veralgemenende representaties zaten haar dwars: 'Ik heb het altijd frustrerend gevonden hoe westerse media ervoor kiezen om zo onwetend te blijven over moslims en Arabieren en bewust het publiek indoctrineren met dat soort stereotypen en propaganda, tot het punt waarop de mensen er echt in gaan geloven.'

Een mooier Midden-Oosten

'Dat inspireerde me om mijn religie en mijn cultuur te representeren via animatie. Ik geloof dat *visual storytelling* een effectief hulpmiddel is. Niet alleen om bepaalde zaken in de kijker te zetten, maar ook om te leren houden van een andere cultuur, een andere geschiedenis en de diverse ervaringen van moslims en Arabieren. Het is fijn dat dat allemaal kan met verhalen en hun personages.'

Tijdens haar opleiding in de Audiovisuele Kunsten heeft Fayrouz dan ook een unieke kunststijl ontwikkeld die doet denken aan de traditionele, ambachtelijke technieken en kunsten uit Marokko. De mosterd haalde ze bij Marokkaanse jurken en borduursels.

'Ik wilde een tekenstijl hebben waarmee ik kleurrijke en decoratieve vormen kon maken. Ik deed voor mijn eindwerk specifiek inspiratie op uit de ambachtelijke technieken van borduurwerk op Marokkaanse tapijten en kleding, van kaftans tot takchitas en djellabas. Borduren is een traditionele, ambachtelijke techniek die vaak gebruikt wordt in Oosterse landen. Ik heb, die traditie volgend, een digitale vorm van borduurwerk ontwikkeld.'

Fayrouz hoopt op een dag als animatiemaker en als illustrator een positieve bijdrage te kunnen leveren aan de moslim- en MENA-gemeenschap. 'Zo wil ik ook niet langer vertrekken vanuit mijn kritiek op het oriëntalisme maar wel vanuit mijn kennis en liefde voor de Islam en de mooie culturen en kunsten uit Noord-Afrika en het Midden-Oosten.'

Vier op een rij

We vragen de student om zich te vierendelen: niets lugubers, geen zorgen. In plaats van een ledemaat vragen we naar een kunstwerk dat van invloed was op de creatieve carrière van het individu. Deze kunsten kleuren Fayrouz' animaties.

tekst: [Anne-Leen Declercq](#)
beeld: [Freya Caris](#)

Het eerste werk dat je een fascinatie gaf voor je veld:

'Mijn interesse in animatie groeide toen ik de *behind the scenes* van animatiefilms en -series zag. Ik had geen achtergrondkennis over kunst noch film, dus alles met betrekking tot die wereld was nieuw. Ik bekeek beeldmateriaal over de productie van animatiefilms en -series uit mijn jeugd en hoe die tot stand waren gekomen. Ik bekeek onder meer storyboards, background designs, sound design enzoverder. Dat soort beelden gaf me zin om animaties te creëren.'

© Screen Slam / Disney

Een werk dat je tegenwoordig inspireert:

'Ik kijk tegenwoordig voornamelijk naar de stijl en techniek van *papercut* animatie. Het is een stop-motiontechniek waarbij voorgesneden vormen frame voor frame worden verplaatst om beweging te suggereren. Ik kijk enorm op naar Charlotte Reiniger, de pionier van die techniek.'

'Wat ik leuk vind aan haar animaties is dat de focus van de toeschouwer gelegd wordt op de bewegende silhouetten van haar personages. Gewoonlijk willen we de gezichten zien om emoties te begrijpen, maar haar werk breekt die norm. Dat toont aan dat animatie veel mogelijkheden en flexibiliteit biedt. Je hoeft je niet altijd zorgen te maken over correcte anatomie of perspectief. Als animator kan je met deze stijl heel los, spontaan en speels te werk gaan.'

© Charlotte Reiniger

Een werk waar je echt naar opkijkt:

'Het borduurwerk van Pi Williams! Zij is een kunstenares die landschappen borduurt. Daarbij gebruikt ze verschillende draden, stoffen en textiel om een dynamisch borduurwerk neer te zetten. Dat vind ik heel mooi aan haar werk. Borduren is een gebruikelijke praktijk in mijn thuisland Marokko. Mijn eigen borduurtechniek ontwikkel ik digitaal, maar ik hoop op een dag ook "echt" borduurwerk te leren maken.'

© Pi Williams

Het werk waarmee je een leek tot je veld zou introduceren:

'Dat zijn dan opnieuw de animaties van Charlotte Reiniger. Ik vind dat *papercut* animatie een ondergewaardeerde techniek is. Tegenwoordig kijken mensen naar animaties die volledig frame per frame zijn getekend of met CGI zijn gemaakt. Ik geloof niet dat voldoende mensen deze animatiestijl te zien krijgen, dan moeten ze al echt zoeken!'

© Charlotte Reiniger

Paved pathway

A journey till the very end
Every single human being has one
Some end early while others sip slowly
I am the only one on mine
Though from where I'm standing now
It looks like others can tag along
Just like I enter their paved paths
A junction, a cross-over, an intersection

Where we, you and I, meet up
A pit stop during the travel
The travel traversing over hills and valleys
At top speed, at least that is what it feels like, what is expected
Taking days or even weeks to slow down
Taking care of my road,
Taking a moment to look back
Those takings are needed to survive

Some end without proper love and nurture
While others fit into the standards blending with the noise
All these journeys happen simultaneously
One here, another over there
The chaos may overwhelm, even become sickening

So in all the happenings, find your own choices
Choosing your way in your journey
Like I did with mine, writing about mundane moments
And everyday things, small or gigantic
My journey develops with every step I take
Don't be scared to take your next choice

In 'Dubbel geboekt' vertellen twee prominente figuren over een boek dat hun leven heeft gekleurd. Deze editie zijn dat Lukas Verstraete en Wide Verknocke, striptekenaars alsook docenten van de nieuwe generatie beeldverhalers aan LUCA.

tekst: Anne-Leen Declercq
illustraties: Anne-Leen Declercq

Wide Verknocke: *Winter recipes from the Collective* – Louise Glück

We krijgen een verwarde Wide Verknocke aan de lijn. Vanzelfsprekend: de man kreeg plots de telefoon in de hand gestoken na zonnebadend gras te maaien. We vallen hem dus liever niet té lang lastig. Een mens mag je zo'n mondain genot als gemotoriseerd groensnoeien niet ontnemen.

Gelukkig wist hij ons nog steeds wat te vertellen over zijn gekozen woordentoverares. Naast striptekenaar is Verknocke ook gepassioneerd dichter, aldaar dat hij een dichteres naar voren draagt.

'Ik keek op een bepaald moment naar mijn boekenkast, die hoofdzakelijk bestaat uit dichtbundels. Ik zag daar een poëziesamenvatting van voornamelijk mannelijke dichters, en ik dacht dat dat niet meer kon in deze tijden. Dat kon eigenlijk nooit, hè.'

'Toen begon ik dus spontaan uitsluitend het werk van vrouwelijke dichters te kopen, waaronder ook toevallig het werk van Louise Glück. Ik wist toen niet eens dat zij bestond of Nobelprijswinnaar was. Na die eerste bundel van

haar was ik werkelijk direct verkocht en ben ik er spontaan nog twee gaan kopen.'

'Haar werk zit vol met dagdagelijkse observaties, gestolen uit gesprekken met geliefden, familieleden of zelfs toevallige passanten. Het zijn zo van die zaken waar je jezelf echt in kan herkennen. Zorgvuldig geobserveerd en toegelaten te bestaan in woorden, door een fijnzinnige en zeer lucide vrouw. Gewoonweg massief inspirerend.'

Over het persoonlijke in het schrijven van poëzie vertelt Verknocke nog dit: 'Het enige auteurschap vanuit een eigenaarschap dat ik werkelijk kan voelen is dat vanuit mezelf. Met jezelf kan je ook niets misdoen. Door het dichtbij mezelf te houden en door te werken vanuit een persoonlijke ervaring kan je iets diep menselijk vertellen. Iets was ons verbindt in al die schrijfsels en maakfels. Wij, als storytelling animals!'

Lukas Verstraete: *De man die zijn baard liet groeien* – Olivier Schrauwen

In een van zijn meest natuurlijke habitats, het beeldverhaalatelier van campus Sint-Lukas in Brussel, geeft Lukas Verstraete samen met Wide Verknocke les aan de volgende generatie striptekenaars. We zijn benieuwd naar het beeldverhaal dat hem ooit wist te inspireren als jonge snuiter: *De man die zijn baard liet groeien* van Olivier Schrauwen.

'Ik realiseerde me onderweg naar hier dat het heel lang geleden is dat ik het verhaal effectief heb gelezen. Ik ontdekte dat boek toen ik zelf in mijn eerste jaar Illustratie zat, in Gent. Het opende een wereld voor mij, door één welbepaald prentje.' Dat prentje is terug te vinden in het eerste hoofdstuk van het verhaal, waarin een nijlpaard afgeschoten wordt, vervolgens klaargemaakt en dan verorberd.

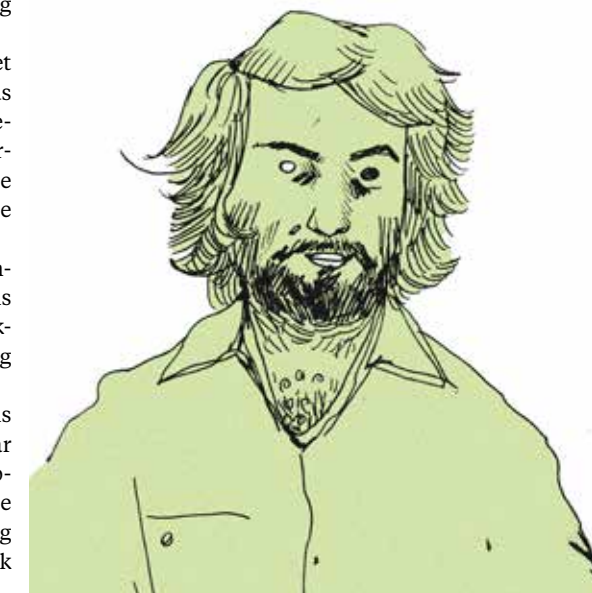
'De gretigheid waarmee een van de personages het beest opeet, is betoverend. Het is niet braaf, zoals Jommeke een schoon hapje neemt uit een boterham. Nee: heel die figuur wordt explosief groot, zijn muil gigantisch en vervolgens ... (hier maakt Verstraete een geluid dat we niet nader we-

ten uit te typen, doch de meest nabijgelegen onomatopoeie mogelijk GnNaJAMMNAMNananmm zou zijn, red.)', zo mijmert Verstraete met een nog steeds betoverde grimas op zijn gezicht.

'Ja. Je hoorde gewoon die [BLURGHK] van het naar binnen werken van dat dier. Dat vond ik dus ongelooflijk. Voor mij heeft dat toen een klik gemaakt: ik zag wat je allemaal kan doen met verbeelding in de kunst. Je kan daar constant mee spelen binnen je tekenen, binnen je eigen werk, je eigen parameters.'

'Zeker bij een opleiding als Beeldverhaal denken veel studenten "Ik moet een stijl hebben, als ik een figuur heb, moet ik dat constant doortrekken", terwijl je eigenlijk maar iets kleins nodig hebt om een soort volgbaarheid te creëren.'

Dat inzicht had in Verstraetes jonge jaren als striptekenaar een grote impact: 'Voor ik naar de kunstschool ging, studeerde ik Wetenschappen-Wiskunde, iets waar ik weinig affiniteit mee had. Opeens kwam ik op een plek waar ik elke dag mocht tekenen. Ik was in de wolken en dat boek bracht me nog verder in die sfeer.'

'Ik dacht niet ooit nog rector te worden na de verkiezingen in Leuven'

Karen Maex

- ☞ Studeerde burgerlijke ingenieurswetenschappen en behaalde haar bachelor in de natuurkunde
- ☞ Werd professor, vicerector en nipt geen rector aan de KU Leuven
- ☞ Werd aangesteld als decaan aan twee Amsterdamse universiteiten en werd in 2016 Rector magnificus van de Universiteit van Amsterdam
- ☞ Zette onder meer in op internationale samenwerkingen en artificiële intelligentie
- ☞ Keerde in 2022 terug naar Leuven en zetelt in de Raad van Bestuur van de KU Leuven

Nadat Karen Maex tijdens de rectorverkiezingen van 2013 nipt het onderspit moest delven tegen Rik Torfs, vertrok ze al snel naar Nederland. 'De aanstelling in Amsterdam is het mooiste wat mij ooit is overkomen.'

tekst: [Joanna Wils](#) en [Xhoana Memçaj](#)
beelden: [Joanna Wils](#)

Karen Maex was eerst decaan om vervolgens rector te worden aan de Universiteit van Amsterdam. Die functie legde ze vorig jaar neer om terug te keren naar Leuven.

Hoe blikt u terug op uw periode in Amsterdam?

Karen Maex: 'Voor mij was het een fantastische tijd. Ik had nooit gedacht dat ik daar terecht zou komen. Na de rectorverkiezingen had ik niet het gevoel dat er nog plek voor mij was in Leuven. Ik was nog niet helemaal gekomen van de verkiezingen, toen ik al de vraag kreeg om decaan te worden aan de wetenschapsfaculteiten van beide Amsterdamse universiteiten. Ik heb maar kort getwijfeld.'

U vertelt dat u nog moest bekomen van de verkiezing. Had u het daar moeilijk mee?

'Bij een verkiezing heb je nu eenmaal een winnaar en een verliezer, zo realistisch zie ik die dingen wel. Maar ik zocht wel naar een nieuwe uitdaging omdat ik als vicerector (*Maex was de tweede vrouwelijke vicerector aan de KU Leuven onder rectoren Marc Vervenne en Mark Waer, red.*) amper nog tijd had gehad voor wetenschappelijk onderzoek. Zeker in mijn discipline is het moeilijk om na acht jaar weer de draad op te pikken. Daar had ik eigenlijk geen zin in.'

Een geluk bij een ongeluk?

'In zekere zin wel. En dat geef ik graag mee aan jonge mensen: weet dat als er iets tegenvalt, er vaak nog iets even moois of zelfs mooiers staat te gebeuren.'

Gevraagd als rector

In Amsterdam gebeurde de aanstelling via een commissie. Hebt u zich daar kandidaat gesteld?

'Ik heb mijzelf nooit kandidaat gesteld in Amsterdam: er was geen haar op mijn hoofd dat, na de verkiezingen in Leuven, eraan dacht dat ik nog rector zou worden. Maar in Nederland verloopt het helemaal anders: je kan je wel aanmelden bij een commissie, maar die kan ook zelf andere personen voorstellen.'

'Toen verschillende vertegenwoordigers van studenten en medewerkers samenkwamen is mijn naam gevallen. Ik ben op een paar gesprekken gegaan en ben zo rector geworden.'

Vindt u zo'n systeem beter dan een verkiezing aan de KU Leuven?

'Dat durf ik niet te zeggen. Er zijn in elk geval twee elementen belangrijk: gedragenheid – als je niet door de universitaire gemeenschap gedragen bent, ga je beter naar huis – en doorzichtigheid van de procedure.'

'Om die gedragenheid te garanderen in Amsterdam, gaan de studentenraad en de onderne-

mingsraad rond bij alle faculteiten. Zo zijn beide elementen wel aanwezig.'

'Het is uiteindelijk aan de kiezer om tijdens de rectorverkiezingen praatjes te doorprikken'

'Het nadeel van verkiezingen, heeft men mij verteld, is dat bepaalde geledingen minder aan bod komen, zoals vrouwen. Op zich denk ik dat die impact intussen minder is, maar het moet zich in Leuven nog bewijzen (*de KU Leuven heeft nog geen vrouwelijke rector gehad, red.*). Ik hoop van harte dat dat snel gebeurt.'

Er wordt inderdaad gezegd dat vrouwen zich minder snel kandidaat stellen in verkiezingen. Aan de KU Leuven zijn het ook vaak intensieve campagnes tussen kandidaat-rectoren.

'Ja, ik zou mij in Amsterdam niet nog eens kandidaat hebben gesteld. Dat was voor mij zeker een drempel in Leuven. Ik moet ook toegeven dat ik heel blij was toen de campagne uiteindelijk voorbij was. Dat is ontzettend zwaar en het ligt mij niet.'

Personen die minder graag de loftrampet steken over zichzelf hebben het misschien ook moeilijker in rectorverkiezingen.

'Dat kan, maar ik blijf toch eerder bescheiden in wat ik zeg. Het is uiteindelijk aan de kiezer om praatjes te doorprikken.'

'Oh, you're a woman'

De vrouwelijke rector laat intussen zo lang op zich wachten, dat de kans steeds groter wordt dat geslacht doorslaggevend wordt of misschien zal afgeschilderd worden als een doorslaggevende factor.

'Inderdaad, maar ik zou het mij niet aantrekken. Wie het ook wordt en welke achtergrond de persoon ook heeft: geef die het voordeel van de twijfel. Anders kom je er nooit uit.'

'Het maakt een groot verschil als er in de academische wereld meer vrouwen zijn die onderling contact met elkaar houden'

'Ik ben er zelf ook op een toevallige manier ingerold. Ik denk dat het belangrijk is dat jonge mensen de kansen grijpen die er zijn en dat ze niet te snel denken dat ze iets niet kunnen. Geloof in jezelf, en als het niet meevalt, kan je altijd nog stoppen zonder eerverlies te lijden.'

En hoe ziet u uw eigen rol hierin?

'Ik heb wel het gevoel dat ik individuen kan inspireren, maar daarmee kantelt nog niet alles ineens. Ik was in Amsterdam betrokken bij een coachingprogramma voor vrouwen. Ik denk dat het een groot verschil maakt als er meer vrouwen zijn die onderling contact met elkaar houden. De cultuur is aan het veranderen.'

Ziet u een verschil met vroeger?

'Het is moeilijk om daar een duidelijk beeld over te geven, maar ik heb wel een anekdote. Ik schreef vroeger enkel mijn initialen onder mijn artikels. Toen ik dan op een congres in de VS door de moderator werd gevraagd om iets te presenteren, riep hij luid "Oh, you're a woman", toen hij mij zag (*lacht*). Daar moet je dan wel tegen kunnen.'

Dat de academische wereld nog steeds tamelijk mannelijk is, wordt soms ook in verband gebracht met de problemen van grensoverschrijdend gedrag. Hoe moet daar volgens u mee worden omgegaan?

'Ten eerste moet elk detail heel serieus worden genomen. Vaak is er een hele waslijst aan achterliggende factoren die je op dat moment niet ziet. Het is ook belangrijk dat er een duidelijke nultolerantie wordt uitgesproken, en dat de onderwerpen bespreekbaar worden gemaakt. Dat vraagt jaren. En grensoverschrijdend gedrag zal waarschijnlijk nooit volledig verdwijnen. Het wordt wel al een heel andere situatie dan.'

'Nog zo iets: relaties tussen personen in machtsrelaties, dat kan nooit. Als je een relatie aangaat, moet je van positie wisselen. Er moeten altijd duidelijke grenzen zijn'

'Ik kan heel lang meegaan met verhalen van mensen, maar als het hierover gaat, moet je kordaat zijn. Dan is de streep meteen getrokken.'

Rector, maar niet op Twitter

Na de Leuvense rectorverkiezingen in 2013 bent u heel snel naar Amsterdam vertrokken. Was er sprake van een cultuurschok?

'Alles was anders. Dat was uitdagend, maar ook wel leuk en ik werd goed omringd. Ik was decaan van twee faculteiten van twee verschillende universiteiten en oorspronkelijk was het de bedoeling dat ik die zou laten versmelten, wat achteraf gezien een absurd idee was. Ik heb dan besloten om dat niet te doen en even later heb ik dan de overstap gemaakt naar het rectoraat.'

Wat voor een soort rector was u?

'Dat is moeilijk te zeggen. Ik vond het in elk geval belangrijk om veel met studenten en personeel te praten. Ik organiseerde systematische gesprekken zoals een wekelijks vragenuurtje voor studenten en medewerkers en ging op bezoek bij de faculteiten om voeling te behouden met wat er leeft. Je moet een groot deel van je tijd daarin in-

vesteren als je wil dat dat gevoel goed zit. En dan kan je daarna de juiste beslissingen nemen.'

'Als je enkel verkondigt dat er meer interdisciplinair gewerkt moet worden, gaat dat niet gebeuren'

'Daarnaast ben ik er altijd van uitgegaan dat mensen het beste van zichzelf geven. Dat wou ik dan uitstralen en appreciëren. Mensen werken keihard, hun innerlijke motivatie moeten we blijven koesteren.'

Waarmee hield u zich voornamelijk bezig?

'Ik denk dat het een belangrijke taak is van een rector om te zoeken naar kansen voor onderzoek in de toekomst en om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken. Ik heb ook geprobeerd om mensen bij elkaar te brengen. Een universiteit is een forum: veel mensen doen gelijkaardige dingen in verschillende domeinen.'

'Als je wil dat ze interdisciplinair werken, moet je hen inspireren om elkaar op te zoeken. Als je enkel verkondigt dat er meer interdisciplinariteit moet zijn, gaat dat niet gebeuren, want ook de fondsen worden toegewezen per vakgebied. Ik heb geprobeerd om die interdisciplinariteit op een andere manier te inspireren. Dat was leuk om te doen.'

Hebt u zich gemengd in het Nederlandse publieke debat?

'In Nederland ligt het over het algemeen minder in de cultuur om deel te nemen aan het publieke debat. Maar ik heb me wel in de krant gevoerd over de verengelsing.'

U hebt niet veel getwitterd?

'Twitteren doe ik niet, nee, maar ik heb natuurlijk wel lezingen gegeven.'

Wat vindt u zelf uw grootste verwezenlijking in Amsterdam?

'Oei, dat moet je aan iemand anders vragen. (lacht en denkt even na) Ik ben wel trots dat ik de universiteit op de kaart heb gezet als het aankwam op AI, aangezien dat nauw bij engineering ligt en de UvA zelf geen ingenieurs opleidt. Ik heb vijf hoogleraren vanuit verschillende disciplines aangetrokken om er mee over na te denken, want AI is een echte *gamechanger*.'

'Ik houd mijn hart vast omdat de digitale ontwikkelingen momenteel gestuurd worden vanuit grote bedrijven. Zo verkleint de publieke ruimte waarin ook universiteiten functioneren. Dat vind ik zorgelijk. Het valt niet in te schatten hoe intensief AI zich de komende jaren zal ontwikkelen. Maar ik heb het thema in elk geval op de agenda gezet in Vlaanderen en Nederland en heb er ook de Europese commissarissen over aangeschreven.'

Taalkwesties

U hebt ook intensief op internationale samenwerking. Dat debat rond internationalisering hangt ook samen met verengelsing van het hoger onderwijs. Speelt dat debat even fel in Nederland als in Vlaanderen?

'Omwille van de historische taalstrijd tussen Frans en Nederlands in België, denk ik dat het in Vlaanderen nog iets gevoeliger ligt. Maar er speelt natuurlijk ook iets universeels: de taalvaardigheid. Als personen het Engels niet machtig zijn of tweetalig zijn in andere talen, dreigt een Engelse opleiding de drempel heel hoog te leggen. Dat speelt ook in Nederland.'

Wat is uw visie?

'Ik ben heel gevoelig voor die kwestie. Naar mijn mening kan je Engelstalige masteropleidingen wel verdedigen omdat er veel Engelstalige onderzoeksliteratuur bestaat. Bovendien zorgt een Engelstalige opleiding ook voor meerdere visies in die opleiding. Dat vind ik in een universitaire context ontzettend belangrijk. Maar in bacheloropleidingen moet er wel altijd een Nederlandstalige optie zijn.'

Leuven, sweet Leuven

Hoe voelt het om na negen jaar weer in Leuven te landen?

'In die periode kwam ik in de weekends wel altijd naar huis, maar ik ben blij dat ik nu weer écht thuis ben. Het is wel nog even wennen, maar het is fijn dat ik hier nog iets kan betekenen aan de universiteit.'

U hebt ervaring opgedaan in Nederland, maar zetelt nu in de Raad van bestuur aan de KU Leuven. Neemt u ervaringen uit Nederland mee?

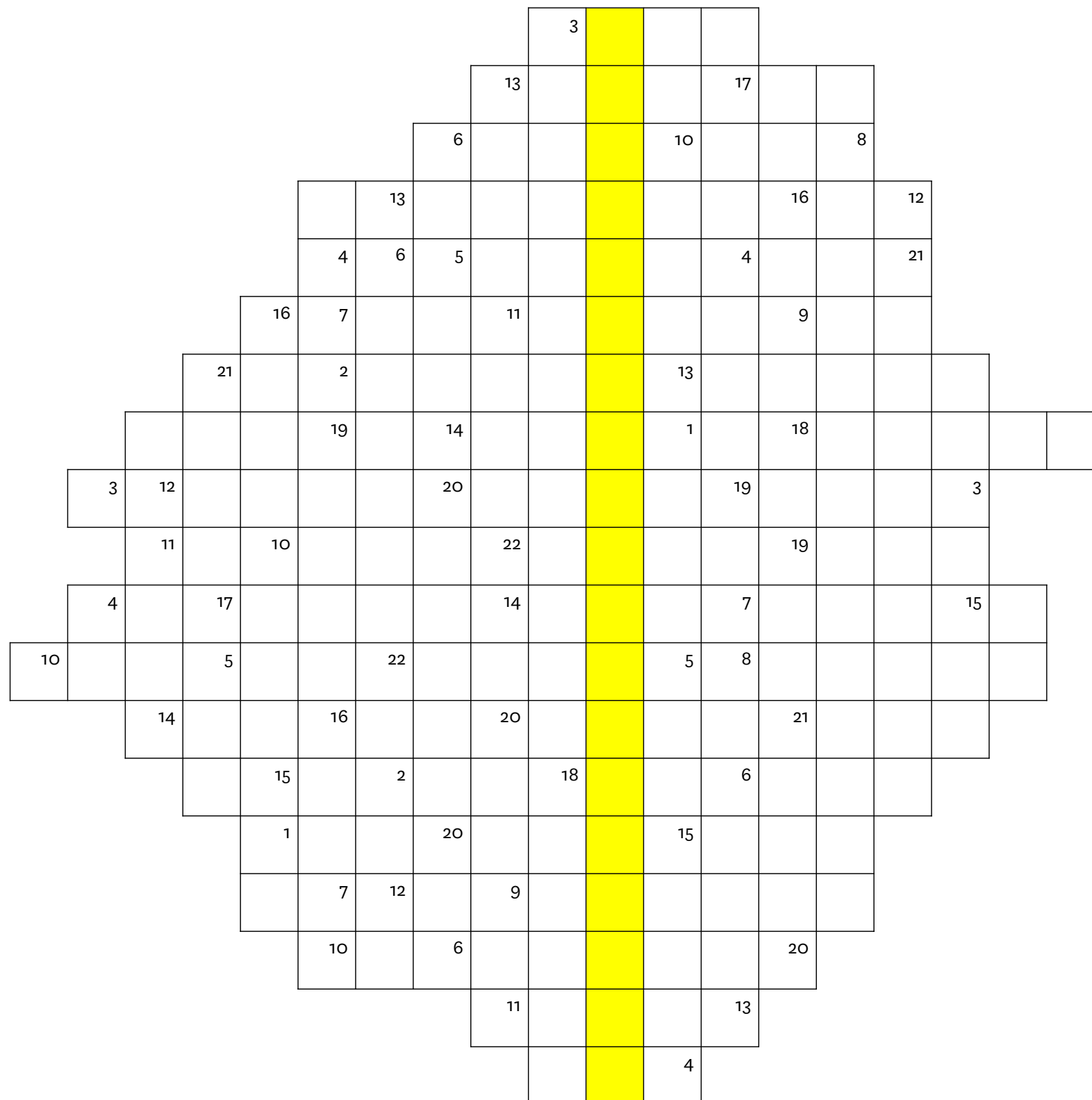
'In Nederland is iedereen zeer direct, wat de communicatie soms vergemakkelijkt: je moet niet gaan zoeken naar wat iemand bedoelt. Dat kan soms moeilijk zijn, maar ook zorgen voor open gesprekken. Ik ben nu zelf ook iets directer dan vroeger, maar natuurlijk zonder mensen te schouwen of tegen de schenen te schoppen.'

Mist u Amsterdam?

'Nee. Die aanstelling in Amsterdam is het mooiste wat mij overkomen is en ik ben tevreden met wat ik heb gedaan. Maar ik ben blij dat ik nu meer thuis kan zijn. Ik kan genieten van mijn gezin en kleinkinderen en ben heel blij dat ik hier en daar nog iets kleins kan bijdragen.' ☺

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.

OPGAVE

1. Zuivelletters (4) 2. Gespierde hotelmedewerker (7) 3. Positivisme van een knaagdier (8) 4. Klopgeest (11) 5. Dubbelvoorstelling (11) 6. Intentie van een spits (12) 7. Conservatieve denker (14) 8. Nieuwsprogramma voor uilen (17) 9. Provincie van Tijn Uilenspiegel (16) 10. Boeken over boleten (15) 11. Een affaire op het werk (17) 12. Torso en schouders (18) 13. Pizzavorm (15) 14. Passagier met vieruurtjes (13) 15. Kinderspel (11) 16. Kegelstraat (11) 17. Ondergoed voor varkens (9) 18. Stille paling (5) 19. Ach, moeder (3)

De oplossing van de crypto in 4911: 1. Sta, 2. Schol, 3. Streep, 4. Misdad, 5. Kaartlezer, 6. Binnenstad, 7. Calorieryk, 8. Hulpvaardig, 9. Schoolkrant, 10. Verhoorkamer, 11. Suikerspiegel, 12. Massasprinten, 13. Pilootproject, 14. Snelheidsduivel, 15. Schaalverdeling, 16. Stekelvarken, 17. Ontwikkelen, 18. Samenkomen, 19. Hengel, 20. Fleur, 21. Rand

Ontdek je proffen, begin bij je examens

Gert Verhulst:

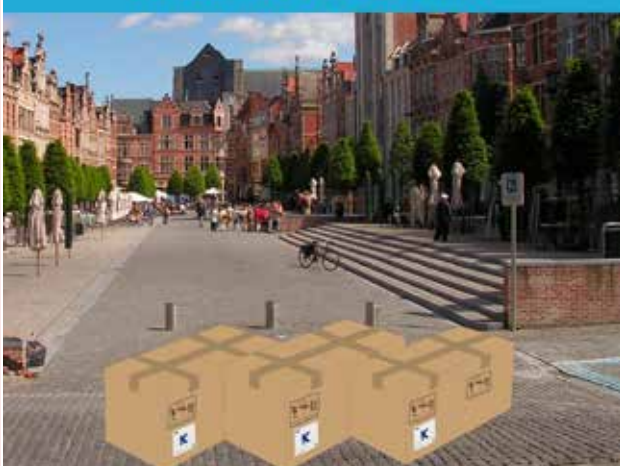

Ik vind de inschrijfdatum van de KU Leuven helemaal niet vroeg! Mogen we dan niets meer zeggen?!

Waar staat de K in K3 nog voor?

BETAALBARE KOTEN 2030:

Waarom studenten niet van groepswerken houden

Weyts stelt het 61ste venster van de Vlaamse canon voor

Weyts komt met alternatief financieringsmodel Hoger Onderwijs:

Rectoren vechten het uit om geldpot in 'De Mol'

Mentale staat tijdens examens

■ Depressief
■ Ook depressief

De KU Leuven kon geen plekje bemachtigen in de Vlaamse Canon, maar niet getreurd. Veto ontdekte gelekte documenten over de KU Leuven canon die in de maak is. En waw, het wordt een interactieve canon! Link de vensters aan de juiste prentjes.

KU LEUGEN'S CANON

Ontdek jezelf. Begin bij de wereld.

Wij staan (anderhalve meter) achter jou

- O Plagiaat 0
- O Mails ter lengte van een yogamat 0
- O Bibreservatiesysteem 0
- O Inspirerende slogans 0
- O Napoleon 0

KU LEUVEN

In de wiskunde heet het een verzameling.
In de sociologie een groep.
In de biologie een rijk.

**Bij KU Leuven is het
een onschatbaar netwerk.**

Bijna afgestudeerd? Als eerstejaars alumnus van KU Leuven ben je bepaald in goed gezelschap. Wereldwijd heb je contact met zo'n 310 000 slimme koppen, die heel wat gemeen hebben: een open geest, een onwrikbare ethiek en een nieuwsgierige blik, voortdurend gedreven door verwondering. Maar je kunt ze ook live ontmoeten, op selecte events, boeiende reizen en leerrijke lezingen. Dat is prettig én nuttig. Want een netwerk is al even waardevol als een diploma.

Ga naar kuleuven.be/alumni

KU Leuven Alumni. Gisteren heeft toekomst.